

DOMOLJUB

Št. 19.

V LJUBLJANI, DNE 11. MAJA 1932

LETO 45

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročila, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Slovenci svojemu voditelju

Dne 12. maja stopi naš voditelj dr. Anton Korošec v 60. leto življenja. Leta 1872 je zagledal luč sveta v Biserjanah blizu Sv. Jurja ob Ščavnici kot sin preprostih, poštenih kmečkih staršev.

Celo njegovo življenje je ena sama dolga serija požrtvovalnega in nesebičnega dela za svoj narod, katerega tako zelo ljubi. Njegovo ime bo na veke združeno z zgodovino našega naroda.

Da se slovensko ljudstvo nekoliko oddolži svojemu voditelju, da mu vrne ljubezen za ljubezen, da se mu zahvali, da mu obljubi nemajno zaupanje in zvestobo za bodoče delo, zlo se po celi deželi vrše te dni primerne slave, katere je otvorila v nedeljo, 8. maja dne v Ljubljani

slovesna akademija v Unionu

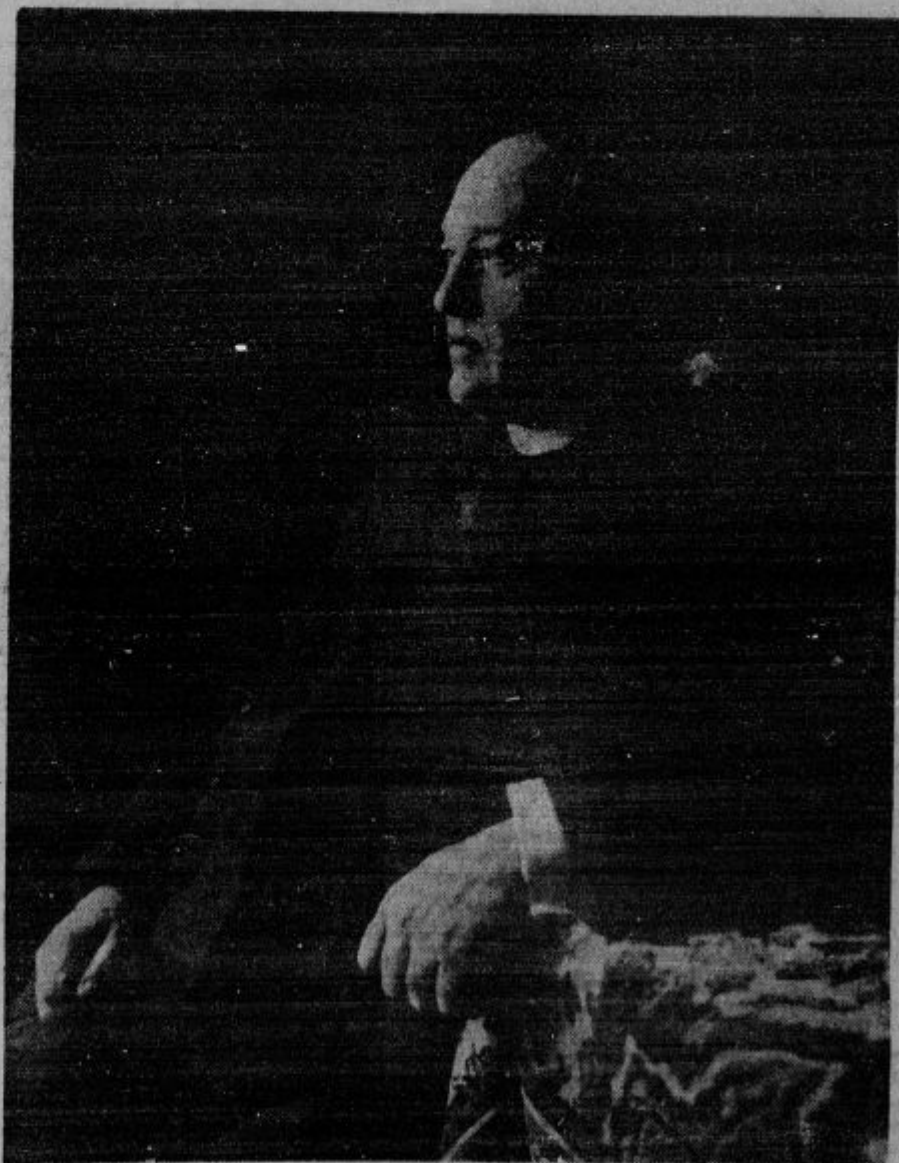
Kljub slabemu vremenu in viharju so se dolgo pred pričetkom začele po Miklošičevi zbirati velike množice. Prihajali so kulturni in gospodarski delavci, organizatorji in politiki, bivši ministri in poslanci, prihajale so repke čete naše navdušene mladine: akademiki in zdravi, močni kmečki fantje iz okolice. Unionška dvorana je bila velikokrat premajhna. Naj so bile že par dni prej vse vstopnice razprodane!

Izbrani spored akademije je stopnjeval navdušenje tisočglavih množic od minute do minute. Ko so navzoči med govorom pisatelja Finžgarja zagledali pri vstopu v dvorano na tleh dijakov impozantno postavo slavljenčeve, je zavel po dvorani in sosednih polnih prostorih tak orkan navdušenja, kakoršnega ta dvorana, kjer se je odigralo že toliko zgodovinskih dogodkov, še ni videla. Prešle so minute, predno je mogel pisatelj Finžgar nadaljevati svoj govor.

Govor pisatelja Finžgarja

Bratje in sestre!

Danasnja skupščina hoče opozoriti Slovene na to, da je prehodil mož slovenske matere slovenske zemlje sin, ki se je tej zemlji in temu narodu na njej vsega posvetil, že šest desetletij. Spominski dan moža je, in mimo tega kot javnega narodnega delavca v naši zemlji ni nihče bolj ukoreninjen in nihče bolj znan in priznan doma in v tujini. Ime doktorja Korošca je tako tesno zvezano z leti in dogodki

DR. ANTON KOROŠEC

naše osamosvojitve, da se preko njega ne bo mogla pisati nobena naša zgodovina teh let, politična in gospodarska.

Spominski dan je, dan slave, dan hvaležnosti narodnemu delavcu bodi ta spomin. Hvaležnost je velika in odlična stvar. Nehvaležni rodovi propadajo. Nehvaležne narode žro žrela zavidega sveta. Hvaležnost pa je vselej vir novih moči. Hvaležnost je rast v novo, v boljše v bolj popolno. Hvaležnost tista, ki gradi na težko izklesanih kladah preteklosti, ki so jih v temelje narodne prosvete, kulture, svobode in gospodarstva, polagali očetje — nove, višje zgradbe. Nehvaležnost pa je temeljne kvadre ruši in zida v veter.

Bratje in sestre!

Zdi se mi, da bi bilo zelo zgrešeno, ako bi današnji spominski dan porabili samo za to, da bi Korošca slavili s praznim zvokom slovesnih besedi, in prav tako bi bilo napak, ako bi mu izpraševali vest, kaj, kdaj, kako bi izsledili na njegovem javnem potu kak nedarek in napočit. Vem, na grajo in slavo bi on odgovoril z rahlim smehljajem, kot se spodobi mozu, ki ve kaj je hotel, čemu je živel, kaj se hoče in kateremu cilju se živi.

Porabimo rajši današnje slavno priliko v to, da si poskusimo javno predstaviti lik javnega narodnega delavca, tibeja značajnega za žrtve pripravljenega. Ob takem liku bomo lažje pridri skozi naličje tistih zlaganih narodnih delavcev, po vsem svetu jih je dovolj, ki imajo po pet in deset mask v žepu in si nataknjejo vselej tisto, ki je za komedijo, ki jo igrajo, najbolj primorna in koristna.

✓ Kdo je narodni delavec? Pri širšem pomenu je vsak: on, ki orje grudo, ki koplje, obrtnik, uradnik za mizo, profesor na katedru, duhovnik na leci — prav iz del in vsega truda vseh teh se zgraja narodna kultura. Toda človeška priroda zahteva vidcev, prerokov in glasnikov. Videc — umetnik so vrhovi, ki luči, ki žare v vse plasti naroda. V teh izbranih možeh se je zgostila smiselnost, čustvovanje, izžarevanje kulturnih vrednot. Muka, borba celega naroda ni prizgala kresov, ki vodno gore. — Toda razen teh zahteva priroda množice vodnikov, močnih svetilnikov. Vedno, vse čase. Množici gre za kruh, gre za vzore in nazore, gre za delo, za otroke. Mora v morje življenja — danes in vselej — mora imeti svetilnike in krmarje. Borba, cesta, kruta vsakdanost jih hoče — jih nujno zahteva. Kakor pa so redki vrhovi — geniji — tako so redki pravi narodni krmarji, zvesti voditelji. Za tako delo je treba poklica, ki ga dodeli nebo izmed tisočernih komaj enemu. In od tistega, ki je poklican, se predvsem zahteva, da se temu poklicu odzove in da je temu poklicu zvest.

Ni hvale vreden zato, ker je dobil dar za tak poklic, hvale vreden je, če je bil temu poklicu zvest. Imeli smo vrhove — Prešerna — Cankarja — kot umetnika — imeli moža Krekovega imea in dela — vsi so živeli po Prešernovem geslu: »Stanu se svojega spomni — trpi brez miru.« Talenti in geniji so bili — pa zaradi zvestobe do poklica — skoroda bosjaki. Nikdar niso oklevali med poklicem in osebno koristjo; temu poklicu zvesti mož mora za vsako ceno služiti samo celoti — nikdar svojemu dobičku. Če pride do konflikta med osebnim in narodnim interesom, ne sme biti zanj ne hipa oklevanja. Kdor voli svoje ugodje in beži pred grenko čašo, ki jo mora piti vsak narodni delavec, ni naroda reševal, ta je narod pogubil.

Druge lastnost narodnega delavca mora biti — brezpogojna vztrajnost v smereh, ki mu jih nalaga javno delo za narod. Usoda javnega delavca je ta, da mu danes od množice doni »Hosana!«, jutri »Križaj ga!« — Pravi javni delavec ve, da tudi »križaj ga« koristi na svoj način celoti naroda. Odrešenje je prišlo po tistih, ki so trpeli, nikoli po tistih, ki so bili pestovani. Biti vztrajen v poklicu, se pravi živeti. Živeti se pravi odločno in energično delati preko hrupa in kljub hrupu. Javni delavec mora imeti jasno, premo črto, kam hoče. Res, da ga razmere silijo, da krene po stezi na levo, na desno — toda cilja — to je javnemu blagru in življenjskim interesom naroda ne sme pokazati nikoli hrbta.

Ta vztrajnost ni šala. Lahko je biti narodni delavec, ki z »dobročini« besedami hvale tistega, ki je škodljivec celote, zato da si polni s hvale žep. Kdor si upa javno govoriti: Meni je vseeno, ali sem hotentot ali Slovenec, samo da sem sit, tisti je prodal narod za skledo leče. — Ni vztrajen, kdor gleda, v katerem taboru je zanj bolj bogato pogrnjena miza in gre sebičen tja, ne glede na celoto. — Ni vztrajen, kdor zbeži iz barke, ki jo tresejo viharji, in izpusti krmilo, da olme sebe, čeprav barka prepade. Tako delajo podgane.

Tretja prepotrebna lastnost je — spoštovanje do discipline. Ideje ne vise v zraku. Nosilci idej so ljudje, so borbeni in disciplinirani vojskaki. Ideja znaguje samo s temi. Naj je četa tudi majhna, naj borci trpe in padajo — ideje sovražniki ne bodo več ubili. Narodni delavec mora to disciplino priznati. Mora in sme zahtevati, mora se ji pa tudi ukloniti. Tisti sebičenci, ki so demokrati šele tedaj, ko gre vse po njih volji, so slabi narodni delavci. In če ne gre vse po njih željah, ali če se jim nudi prilika za trenutni dobiček, pa to disciplino kršijo, delajo ideji žalostno uslugo. Koliko takih užaljenecv je bilo že grobokopov narodnega, gospodarskega in prosvetnega dela. Discipliniranost narodnega delavca je velika, ko se tudi zoper svoje spoznavanje vda volji večine. Če tak stori napako po volji večine, je ta iz discipline izvirajoča napaka le trdnjša opora discipline. Če pa greš zoper disciplino in narediš napako, si disciplino porušil in si škodljivec.

Narodni delavec mora imeti tudi pogum in tem večji pogum, čim močnejšega nasprotnika ima. Vsi tisti slovenski možje, ki so delali prosvetno, gospodarsko, organizatorično, politično — od Gubca preko Prešerna, Levstika, Kreka so bili v neprestani borbi s premočnim sovražnikom. Niso klonili. Tak pogum mora imeti vsak narodni voditelj, cicer nastane iz njega narodni valpet, ki gospodari navzgor z ukvitljenim hrbtom, navzdol pa z bičem.

Iz vseh teh lastnosti pa se sama posebi rodi še ena, neskončno potrebna za javnega delavca: Modrost. Tudi tedaj, ko znaga se zaveda, da je zmagala ideja in celota. Zato njegova modrost ne sme poznati nizkih lastnosti, ki so spremljevalke šibkih lizavov, škodljivih javnih delavcev: to je maščevalnost in denuncijantstvo.

Bratje in sestre!

Ni popoln ta lik javnega narodnega delavca, a v grobih črtah je podan. Mož, ki se ga danes spominjamo, je že štirideset let javni narodni delavec. Vdanost in zvestoba poklicu, ki ga je pozval iz mirne duhovske službe v politični nacionalni in gospodarski vrvež, ta je brezprimerna. Celo zoper voljo svojega stanovskega predstojnika se je klicu odzval. Se

danes je kot duhovnik čisto navaden kaplan. In vsa ta dolga leta je brez doma, brez miru in pokoja, v borbi z Nemei, v borbi s političnimi strankami, v večnih skrbih, v delu in odgovornosti. Vdan in zvest poklicu za vsako ceno in najbolj vztrajen tedaj, ko je bila borba najbolj vroča. V takih borbah je pokazal poklicu največjo zvestobo.

Ko je bil narod najbolj navdušen ob dobi majske deklaracije, ko je šlo valovje za našo svobodo najvišje, tedaj so ljudje izpregli ko nje in Korošca samotěž vozili. Takrat se mu ni zvrtilo v glavi. Smehljajoč se, nam je rekel: To se za človeka ne spodobi. Vem pa, da bodo mnogi teh še pljuvali name. Toda zaradi tega ne pojdem v kot in se ne bom užaljen kupal. Doživel je pljunktov dovolj, pa doživel smo tudi njegovo žilavo vztrajnost.

Ko je za majske deklaracije divjala nemška tolpa in ga psovala po vagonih, ko je po tokavah bežal pred njo s shodov, ko mu je vlada zaprla besedo, ko je preživel par let neprestano v senci vislic, ko ga je cesar Karl s solznimi očmi rotil, naj izda slovensko in jugoslovansko misel, je bil Korošec tisti, ki je imel poguma zadosti, da ni niti trenutka okleva. In imel je pogum, da je držal v organizaciji disciplino, da je kajkrat zoper svoje mišljenje po demokratičnem načelu se brezpogojno uklonil večini, ne da bil zato užaljen. In ko so ga zasledovali, da bi se ga z atentatom iznebili in je celo vlada, ki ni bil z njo, odredila skrbno paznjo za varnost njegovega življenja, smo se prijatelji tresli zanj. On je mimo hodil svoja pota ter nam smehljaje se rekel: Javni delavec mora biti vsak hip pripravljen, da pade kot žrtev za dobro stvar, ki jo brani. Ali je bil to pogum ali ne?

Dovolj. Kar sem povedal je zgodovina. Še to malo bo Korošču odveč. Saj mi je sam rekel: Ne govori o meni, govori rajši o dobi stvari in ideji, kateri sem služil po svoji najboljši vesti in vednosti.

Ker je torej Korošec bil in je še zvest poklicu narodnega delavca, zato tudi še danes kljub najodličnejšim državnim službam, nina svojega doma, ker ni iskal sebe, ampak korist in blagor naroda.

Bratje in sestre!

Za sklep še besedo naši mladini. Borbea je, živa, podjetna, v nove smeri hoče. Prava. Toda eno jo prosim: Ne zaničuj v mladosti prešernosti onih oratorjev, ki so v trudi in znoju orali in prebili ledino slovenske kulture, da boš ti mladina sedaj lahko sedla na široki moderni traktor. Gradi na kvadril naše preteklosti, gradi slovensko akropolo, prosveti in gospodarstvu, da bo naša Slovenija bratona na Jugu preko Vardarja do valov Črnega morja, vedno zvesta, požrtvovalna sestra.

In ko bodo kresovi enajstega maja zagoreli po slovenski zemlji, naj pomnijo vsi od stran naših meja, ki hočejo iztrebiti slovenski življenj in tudi drugi naj se zavedo, da so ti plameni, kerubovi meči — stražarji slovenske kulture in samobitnosti, ki kličejo s pesnikovi vsem:

Pustite to burko: Ta burka je stara iz tisoč let.

In ko se je proti koncu akademije podal slavljencec na oder, je bilo navdušenje in ovacije nepopisno. Z balkona se razvije mogočna trobojnica. Krepeke roke slovenskih fantov primejo trobojnico in jo nesejo proti slavljencu ter ga ovijejo z njo. Kakor v vladarskem plašju je

stal on sredi navdušenih množic. Spregovoril je to-le kratko zahvalo:

Prosim, da mi dovolite samo dve, tri besede, da se zahvalim. Slavlje, ki ga slavimo, ne velja toliko meni, temveč vsem po domovini; ki so bili zvesti svoji slovenski domačiji in zvesti svoji slovenski misli. Nismo se sestali, da bi slavili mene, ampak da spoznamo, da smo ohranili pogum in vztrajnost, nismo pa imeli klečepastva in ne malodušnosti. Tako gledam, tako mislim jaz o današnji slavnosti, da nam je ta najboljši dokaz, da še nismo skopneli. Narod kljubuje viharjem. Zmaga bo naša.

Vsa dvorana je odpela »Hej Slovenci« in še nekatere druge domorodne pesmi.

Po akademiji so se množice navdušene razšle.

Tudi tisoči naših čitateljev se pridružujejo čestitkam, ki slavljencu te dni dežujejo od vseh strani. Bog naj nam ga ohrani še dolgo, dolgo v delu za narod. Kljub svojim letom je dr. Korošec še mlad in z mladostnim navdušenjem bo delal za narod, kot doslej in narod ga bo jubil in bo ves njegov, kot doslej in še bolj.

*

Uradno poročilo o Koroščevi proslavi.

Beograd, 9. maja. AA. Dne 8. majnika je bil v Ljubljani shod v proslavo 60 letnice g. dr. Antona Korošca.

Nekateri so hoteli izkoristiti to priliko za demonstracijo proti režimu in obstoječemu redu s tem, da so razobesili v lokalni, kjer se je vršilo shranjevanje, plemenske slovenske zastave in vzklikali: »Doli vlada!« — »Živela samostojna Slovenija!« — »Živi dr. Korošec!«

Ohlast je razpršila demonstrante in pri tem aretirala 11 oseb.

*

Banska uprava v Ljubljani je zaradi nemirov, ki so se vršili pri nedeljski Koroščevi proslavi v Unionu, prepovedala vse tozadevne proslave, ki bi se imele te dni vršiti širom dežele.

Naše prireditve

Fantom kamniške dekanije.

Za nedeljo 22. maja na praznik Presvete Trojice vabimo fante Marijanskih kongregacij in tudi druge fante h kongregacijskemu sestanku, ki bo na Hamcu, ob prestolu naše nebeske Zaveznice - Matere. Spored:

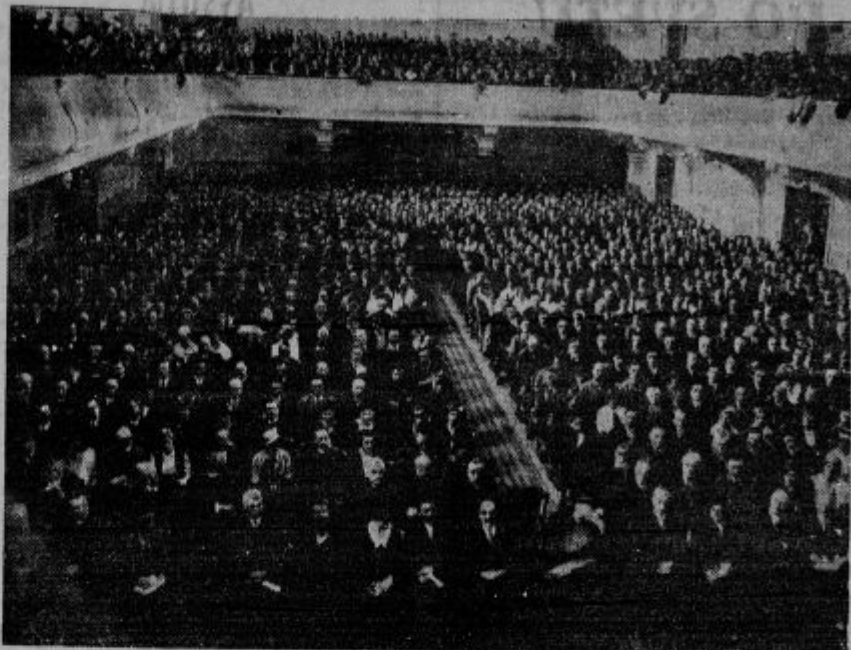
1. Ob 9 se zberemo pri znamenju pod cerkvijo, tam pozdrav in odhod v cerkev med petjem lavretanskih litanij.

2. V cerkvi sv. maša in govor škofijskega voditelja Marijanskih kongregacij dr. Cirila Potočnika. Pred govorom pesem »Ti, o Marija«, po govoru »Marija Mati ljubljena«.

3. Po sv. maši v dvorani ali zunaj: a) pozdrav dekanijskega voditelja. b) pozdravi zastopnikov kongregacij. c) govor zastopnika osrednjega vodstva g. Ivo Peršuha. Pesem »Povsod Boga«.

Popoldne ob 2 šmarnice in pete litanije Matere Božje. — Odbor.

d Gorenjci! Na binkoštni ponedeljek bo na Sv. Joštu versko zborovanje za moške in fante. Ob 9 bo v cerkvi sv. maša in cerkveni govor za moške. Pojejo združeni moški zbori. — Po sv. maši bo pri cerkvi versko zborovanje. Popoldne ob 2 bodo v cerkvi pete litanije M. Božje. Moške in fante! Kakor druga leta, bomo tudi letos prihiteli v velikem številu na Sv. Jošta, na našo trdnjavo, da bomo manifestirali za naša načela.

KOROŠČEVA PROSLAVA V UNIONU

Pogled na tisočglavo množico v unionski dvorani med govorom slovenskega pisatelja F. S. Finžgarja

MNOŽICE SE RAZHAJAJO IZ PRED UNIONA

SLAVLJENEC ODHAJA IZ UNIONA

PO SVETU

Katoliška cerkev

Razno. Katoličani Združenih držav ameriških so leta 1931 nabrali in darovali papežu za verske namene nad 70 milj. dolarjev. Oznajena vsota je za 20 odstotkov nižja kot je bila leta 1930. — Leta 1930 in 1931 se je na Kitajskem dalo krstiti 48.974 odraslih oseb, ki so postali katoličani. Število vseh katolikov na Kitajskem znaša sedaj nad 2 milijona 530 tisoč duš. — V cerkvi sv. Petra v Vatikanu so nedavno poslali ogromen kip sv. Jeneza Eudesa, ustanovitelja Jezusove in Marijine kongregacije. Kip tehtal 27 tisoč kilogramov. — V cerkvi sv. Ignacija v Bogoti v Ameriki je bila na letošnjo Velikonočno nedeljo izpostavljena dragocena zgodovinska monštranca, stara 225 let. Ta monštranca je ena izmed najdražjih na svetu, ker je iz čistega zlata in ima izdelanih 2000 dragocenih kamnov. Njeno vrednost se ceni skoraj 2 milijardi dolarjev. Monštranco so delali trije zlatarji sedem let. — V raznih katoliških tiskanih šolah ameriške clevelandske škofije dobiva dnevno okrog 15 tisoč revnih otrok ali šolarjev primerno brezplačno kosilo, obstoječe največ iz mleka, kave, kakaa, pečiva in sadja.

Italija

Kje je kultura? Rihensberška občina pri Gorici je doživela žalosten dogodek, ki je ljudi globoko presunil. Nepričakovano se je pojavil v Rihensbergu avto iz Napolija. Gospod in gospa sta pripeljala svojo služkinjo v njen rojstni kraj na Preserje v Rihensberg in se takaj spet vrnila v južno Italijo. Glavno pa se je razvedelo šele pozneje. Imenovano dekle iz dobre rihensberške družine je dobilo pred dvema leti službo v Napoliju pri neki napolitanski družini. Niti žena nekega železnikarja, ki je posedovala za službo, niti naše dekle, nista slutili, kaj čaka slovensko služkinjo v Napoliju. Ubogo dekle je postalo v svojih službi prava moderna sužnja. Vedno zaprla in zavarovana, da ni mogla med ljudi, je morala biti v uteho strasti podlega gospodarja in njega vredenih sinov. Ko so ji nearečnici v svoji nezasišeni podlosti uničili zdravje in mladost ter ji zagrenili življenje, so jo lekavo pripeljali domov v žalost in sramoto njej sami in njenim domačim.

Razno. Iz tržaške ječe so izpustili trgovca g. Ivana Predoga. — V Dutovljah so zaprli Hermana Kjedra, brata tolnjskega župnika. Dolga ga, da je govoril proti fašizmu in opljuval fašistično zastavo. — V Idriji je umrla goskničarka Josipina Dežela. — V Mirnu pri Gorici je umrla 43 letna Marija Petejan, sestra idrijskega g. kaplana Bodine. — Utonila je v potoku Nikovi 45 letna vdova Ivana Zenta. — 35 letnico obstoja je praznovala dne 25. marca dekliška Marijina družba v Idriji. — Na Gorah nad Idrijo je na porodu umrla 27 letna rudarjeva žena Franciška Sulgaj roj. Kunec.

Prigovorila se pri slovenski narod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽENJE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčević trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XL puka 22, Beograd, Polncareva 2

Avstrija

Is slovenskega Korotana. Pri občinskih volitvah leta 1928 so dobili Slovenci 9068 glasov in 252 odbornikov, leta 1932 pa 8929 glasov in 259 odbornikov. — V Selah je umrl najstarejši mož župnije 91 letni Andrej Užnik p. d. starši Travniki. — V Šmartnem pri Celovcu so položili v njivo božjo gospo Jožefo Münch. — Gospodarsko poslopje je pogorelo posestniku Koprniku v Žiljah. — Istega dne je ugnel požar Prunovo gospodar. poslopje v Škofljah. — Neki baron von Sterneck je kupil tiakarno Gutenberghaus v Celovcu. — V Dobri vasi priredi izobraževalno društvo igro »Miklova Zala«. — Igralci iz Šmihela so gostovali v Pilberku z igro »Rodoljub iz Amerike«.

Kadar ni kaj v redu

v prebavih organov telesa, se občuti na razne načine. Človek na primer nima teka, jed mu ne diši, nekaj ga v dno sili na vzdigavanje, jed mu teži želodec, muči ga glavobol, počuti se trudnega težko se pada na delo, nevoljen je in nima rednega odvajanja. — Kadar z apetitom, prebavo in delovanjem črev ni smu zadovoljni, takrat so nam dobrodošle Fellerjeve Elsapile, katere sigurno in hitro delujejo ter so povsem neškodljive, ne dražijo črevesja ter umogojajo mirno odvajanje. Fellerjeve Elsapile krepe želodec in čistijo telo in obenem tudi kri. 6 zavrtkov Din 30, 12 zavrtkov Din 50 — obenem z zavojnico in poštnino pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsapile 16, (Slovenska banovina).

Odobreno po ministru, soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 569 z dne 24. marca 1932.

Nemčija

Hitler jih ima krepke na »spagi«. Znan vodja nemških fašistov Hitler je uvedel pri zadnjih volitvah v Nemčiji za svoje poslanske kandidate prav drakonski red in disciplino. Med drugim se je moral vsak kandidat pismeno zavezati, da prepusti vse poslanske predenke strankarski biagralji. Ta bo povrnila poslanecu le nujno potrebne izdatke. Hitlerjevi poslanci se ne smejo udeleževati pojedin in podobnih prireditel. (Zelo pametno!) Tudi jim je prepovedano občeati s prietaji nasprotnih strank, zlasti Hitlerjevi ne smejo stopiti v nobene stike z judi.

S Duerno raste v Nemčiji število zakonov z dvema, enim ali nobenim otrokom. Zakoni brez otrok štejejo 40, zakoni z enim otrokom 13, z dvema otrokoma 20, z več otroki pa le 15 odstotkov. To so povprečne številke za vso Nemčijo. Po velikih mestih so številke še hušje. Zelo velika slika gospodarskih in uravnih razmer!

Čehoslovaška

Razno. Moravska odvetniška zbornica šteje 652 odvetnikov in 243 odvetniških kandidatov. — 400.000 ha zemlje so že izboljšali v čehoslovaški republiki. — Habsburžana Jožef Ferdinand in Maks Hohenberg bi rada bivala na Češkem. Vložila sta prošnjo. — 2674 časopisov izhaja v čehoslovaški republiki. — Za 5 milijonov čeških kron so prodali cirkus Kludsky. — Katoliški češki učitelji imajo o binkoštnih zborovanje na Sveti gori.

— Osem novih šol za 17 milijonov čeških kron hoče sezidati mesto Bratislava. — 11 milijonov stane letno razsvetljava Velike Prage. — Star časopisni papir pobirajo po hišah v Brnu. Izkupilek uporabijo za otroško bolnišnico. — Velik shod katoliških žen in deklet bo 5. junija v Velehradu. — V Rajci na Slovaškem je umrl kmet Andrej Adamec, star 125 let. Še lani je delal na polju. — Za župana v Melčanec je bil izvoljen g. Fran Zechmeister. Tudi vsi odborniki so somišljeniki Ljudske stranke. — Nov ljudski dom hočejo postaviti v Nemeckem pri Novem mestu.

Francija

Predsednik francoske republike ustreljen. Dne 6. maja je obiskal predsednik francoske republike Doumer razstavo, ki so jo priredili književniki, bivši bojevniki v Parizu. Predsedniku se je približal neki Rus po imenu Gugulov in sprožil nanj iz neposredne bližine pet revolverskih strelav. Doumer se je težko ranjen zgrudil in je vzlic takojšnji pomoči v naslednji noči preminul. Morila so prišli in pravi, da je izvršil strašno dejanje, ker Francija ne vodi dovolj odločnega boja proti ruskim sovjetom. Če je morileva izpovedba resnična, je prešla Francija za svoje neverjetno gostoljubje napram ruskim beguncem jako čudno zahvalo.

Anglija

Nečejo italijanskega »kulturnega poslanstva«. Po nalogu angleške vlade je guverner Malte (angleškega otoka v Sredozemskem morju) izdal odlok, ki končno odpravlja italijansko iz ljudske šole. Odslej se bo italijanska poučevala samo na srednjih in višjih šolah, na osnovnih šolah pa bodo poučevali malteščino in angleščino. Na sodnji je postala malteščina enakopravna italijanščini in angleščini. Nenadno izdaje tega zakona je silno čsupnilo italijansko javnost, ki je pričakovala, da bo angleška vlada upoštevala veliko nerazpoloženje, ki ga je izzval v Italiji predlog angleškega preiskovalnega odbora, naj se italijanščina odpravi iz osnovne šole. Fašistični tisk je zopet vzrotil proti angleški vladi. S kakšno pravico protestirajo fašistični ministri, fašistični tisk in fašistični poslanci proti odpravi italijanščine, ko je njihov minister g. Gentile že l. 1923 odpravil slovenščino, hrvaščino in nemščino iz vseh šol v Italiji, čeprav so to jeziki avtonomnih narodnih manjšin, medtem ko govori malteško ljudstvo malteško narečje, ki ni italijansko in so Angliji uvedli v osnovne šole prav malteščino; to je jezik domačega ljudstva, mesto italijanščine?

Amerika

Je povsod tako. Ameriška »Golden Rule«, patriotska organizacija je povodom 200-letnice Washingtonovega rojstva razpisala nagrado za najboljši kratak življenjepiš prvega

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela »Union«.
Obrestovanje najugodnejše.
Posebna prola v knjižbi na posestvu, proti poroštva i. t. d.

ameriškega predsednika. Tekmovanja so se udeležili učenci vseh ljudskih, farnih in zasebnih šol. V St. Paulu je dobila prvo nagrado neka učenka šole sv. Marka, drugo pa neka dijakinja Marijinega zavetišča.

Razno. V Clevelandu so odšli v večnost: Jožefa Kovač roj. Ferenčak iz vasi Boršt, fara Krka; Marija Ružič, Mike Črček iz Sadinje vasi, fara Žužemberk; Jožefa Stanič roj. Pirnat iz Ročinja na Primorskem in Marija Novine roj. Kumel iz vasi Kot, fara Žužemberk. — Duhovnik Trembley v mestu Erie v Zedinjenih državah Amerike je nek večer podelil zadnjo popotnico neki ženski, ki je bila tako poškodovana v avtomobilski nesreči, da je ni bilo mogoče spoznati. Po tem opraviilu je duhovnik hitel nazaj na svoje službeno mesto, kjer ga je popoldne obiskala njegova mati. Tukaj je šele izvedel, da je bila ženska, katero je ravnokar previdel, njegova lastna mati, ki je medtem že izdihnila.

Drobne novice

60 milijonov dolarjev donaja perutninarstvo letno ameriški državi Minnesoti.

20.000 potnikov je dovela v Paris preko angleškega kanala londonska zrakoplovna družba.

Za 15 do 18 odstotkov je povišala plačo industrijskim delavcem — sovjetska vlada.

Ker se je prehladil pri neki usmrtitvi, je zbolel in umrl ogrski rabelj Kozarek.

Požar je upepelil japonsko mesto Omio; 1500 hiš je uničenih in 7500 ljudi brez strehe.

Italijansko državljanstvo izgube inozemski Italijani, ako niso za fašizem.

Nemški državni predsednik Hindenburg je razpustil komunistične brezbožne organizacije.

Vojna odškodnina in vojni dolgovi naj se znižajo za 25 odstotkov, zableva Anglija.

Ostavko je podala dr. Bureševa avstrijska vlada.

Japonci bodo sklenili s Kitajsko mir, z Rusijo pa začno boj, poroča časopisje.

35.000 ton kanadske pšenice je kupila sovjetska vlada. Za vojno ali za — seme?

Čebule, ki nič ne peče in nič ne diši, predeluje neki profesor rastlinstva v Floridi.

20 Čehoslovakov je bilo involjenih v avstrijski deželni zbor. Ali bi ne mogli reči kako besedo v prilog — koroških Slovencev?

350.000 ljudi je bilo pri pogrebu kardinala Piffa na Dunaju.

Bombni atentat se izvršili na egiptovskega ministrskega predsednika Ismail pašo. Se ni posrečil.

Družinske deklaracije so ukinili slovenskim delavcem v Franciji. Pa toliko zlata imajo — Francozi namreč!

Nenadoma je umrl Albert Thomas, znani ravnatelj Mednarodnega urada dela.

Prve vesti napovedujejo, da so pri ožjih volitvah v francoski parlament zmagale levičarske stranke.

Nove knjige in skladbe

Slavospevi pri procesiji svetega Rešnjega Telesa za sopran, alt, tenor in bas. Zložil Josip Lavtizar. Samozaložba, Rateče-Planica, 1932. Cena 10 dinarjev. Dobi se pri založniku in v knjigarnah. Marljivi starček-skladatelj, duh, svetnik J. Lavtizar nam v lično opremljeni izdaji poklanja pet slovenskih evarističnih spevov, ki jih naši zbori rabijo pri procesiji sv. Rešnjega Telesa. Preproste, a lepe skladbe bodo našim pevskim zborom dobro uporabljive. Zbirko najtopleje priporočamo!

Odstranite trajno zobni kamen,

ker je on često vzrok, da se zobje majajo in končno izpadejo. Sargov Kalodont odstrani zobni kamen, ker je edina zobna krema, katere vsebuje učinkoviti sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu Polagoma, ne da bi škodoval zobem, razkroji organske substance, ki tvorijo zobni kamen. S tem izgubi zobni kamen svoje oporišče, se zdrobi in se z lah-koto odstrani z zobno ščetko.

Ako redno uporabljate Sargov Kalodont, boste na najudobnejši način ohranili Vaše zobe zdrave in trdne.

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Upravništvu »Domoljuba«

Ljubljana.

Podpisani naročnik »Domoljuba« se toplo zahvaljujem za podporo v znesku Din 1000, s katerim zneskom mi bo olajšana škoda, ki sem jo utrpel pri požaru dne 29. aprila 1932. Zg. Kašelj pri Dev. M. Polju, 9. maja 1932.

Anton Kočar,
lastnik hiše št. 72.

Osebnosti

d Misijonar g. Kerec se je 7. maja zopet vrnil v Slovenijo, kjer ostane leto dni. nato pa se zopet vrne med druge mu Kitajce

d 50-letnico svoje obrti je praznoval oni teden g. Karel Tratnik, pasar in pozlatař v Mariboru. Bog ga živi!

d Med ogromnim številom čestilcev k dr. Koroševci 60-letnici je tudi znani srbski politik g dr. Milan Stojadinovič, ki je napisal sledeče: Ime dr. Antona Korošca bo zavzemalo najvidnejše strani v novejši zgodovini slovenskega naroda. Toda po Koroševih velikih političnih izkušnjah, po njegovi modrosti in domoljubju je njegova delavnost daleč prestopila meje njegove ožje domovine. V naši skupni državi Srbob, Hrvatov in Slovencev je Anton Korošec igral zelo značilne vloge. In ti dvoma, da bo tudi v bodočnosti zavzemal vodilna mesta. Za

njegovo 60-letnico mu iskreno čestitajo vsi njegovi mnogoštevilni prijatelji. On že danes spada v tisto vrsto velikanov, za katere je rekel naš pesnik Njegoš: »Blago tome, ko do vijeka živi, imao se zašta i roditi!«

Domache novice

d Mohorjeva družba je na mnoge želje podaljšala rok za vpisovanje do 15. maja.

d V ponedeljek 9. maja se je v Ljubljani vršil občni zbor Zadružne zveze.

d 30-letnico svojega obstoja je obhajala 8. maja Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico. K. velikim uspehom iskreno čestitamo Bog blagoslovljaj to zvezo v obilni meri v bodoče.

d Vse tri so našli. Poročali smo že o treh dijakih, ki so utonili v Krki pri Novem mestu. Prvega so našli Erštetu. Dne 3. maja pa so potegnili iz Krke še ostala dva, to sta Ciril Rus iz Krke pri Muljavi in Stanko Skofic iz Trebnjega. Naj vsi trije počivajo v miru!

d Velikega bakrenega leva, podoba tiskarske umetnosti, so dvignili dne 3. maja na podstavek na vrhu palače »Doma grafikov«, v Ljubljani.

d Spominjsko ploščo Francu Savniku so odkrili dne 5. maja na Valvazorjevi kači na Stolu.

d 1718 srebrnih kron so našli pri podiranju stare šole — mežnarje v Mošnjah na

Žrtve bombnega atentata v Sangaju. Na rojstni dan japonskega cesarja se je v Sangaju vršila velika vojaška parada. Pri tej priliki je neki Korejec vrigel na tribuno odličnjakov bombo, ki ni zgrešila cilja. Med žrtvami so (od leve na desno): admiral Nomura, vrhovni poveljnik japonske mornarice v Sangaju, ki je izgubil vid; vrhovni poveljnik general Sirokava in japonski generalni konzul v Sangaju Murni.

IDILA V ARABIJI

V arabskih puščavah med nomadskimi beduini so žene, ki morajo opravljati dela, dočim moški lovijo in počivajo, vedno oborožene, da se morejo braniti pred napadalci iz sovražnih plemen.

Kdo bo predsednik pruskega deželnega zbora?
Hitlerjeva stranka predlaga za to mesto svojega poslanca Kerrla

Guy de Fontgalland, ki je leta 1925. umrl v 11 letu svojega življenja na Francoskem. Nedavno je več tisoč francoskih katoličanov podpisalo prošnjo na sv. očeta, da bi ga proglasil za blaženega. Na njegovo prošnjo se je zgodilo več čudežev; ozdravelo je mnogo bolnikov.

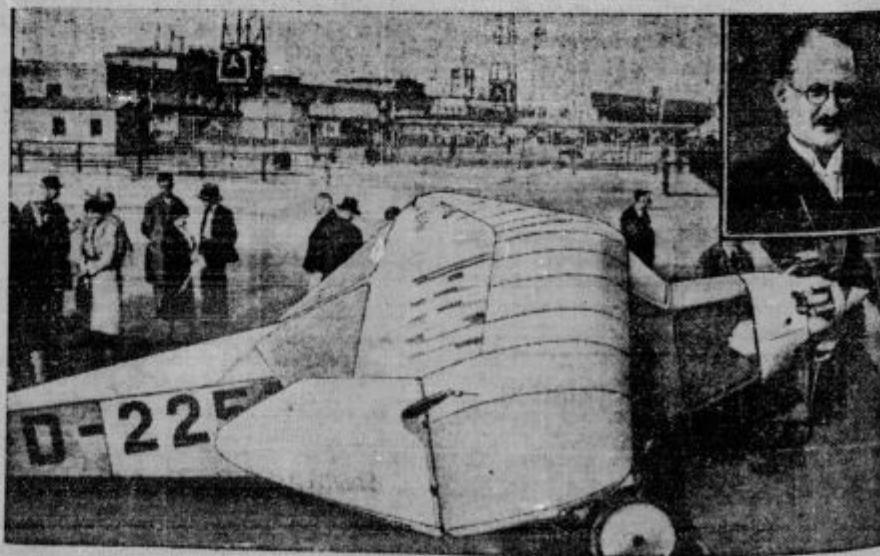
»Pojdi no z voza, Jerica. Ne morem gledati, da konj tako težko vleče.«

6

V vsako hišo »Domoljuba«!

Lep binkoštni običaj imajo v bavarskem mestecu Kötzing. Obhajajo ga vsako leto od l. 1312 dalje. Po ulicah jezdi trop jezdecev, ki jim na čelu jezdi jezdce s križem in vencem v roki. Ko prejezdijo vse ulice, se ustavijo pred hišo mladeniča, ki slovi za najbolj poštenega v vsem mestu. Temu pater izroči dubovnik venec, katerega so nosili jezdeci.

Letalo s spremenljivimi krili. Na berlinskem letališču so razkazovali letalo, katero je izdelal prof. Schneider iz Vratislave (desno zgoraj). Pri tem letalu more letalec med letom spreminjati, večati ali manjšati krila, kakor potreba nanese, kar je posebno važno pri dviganju od tal in spuščanju na tla. Tudi večja letala bodo s takimi krili lahko uporabljala manjša letališča.

Gorenjskem. Denar je pred več leti pogrešil takratni najemnik te stavbe Ignacij Kleindienst. Potrebemu starčku so krone kaj prav prišle.

d V ljubljanski nebotičnik je tresčilo te dni. Škode nobene, ker že ina poslopje začasne varnostne naprave pri strelnem udaru.

d Novo javno letno kopališče hoče zgraditi Radovljica. Bo Pred Irgom, vodo pa bodo zajemali v Mošnjah.

d 15.000 Din je razdelilo za birmo društvo za varstvo otrok v Trbovljah.

d Naš denar bo ohranil svojo vrednost, je izjavil te dni finančni minister dr. Gjorgjevič.

d 110 let je minilo 12. maja, kar so postali železniški žrtve strašnega požara. Ostala je nedotaknjena le cerkev sv. Franciška in najstarejša hiša.

Med brati Hrvati

d Spomenik hrvatskemu kralju Tomislavu, ki ga izdeluje hrvatski kipar Franješ, bo še letos dovršen in postavljen na določeno mesto v Zagrebu.

d Trapistovski samostan v nevarnosti. Znan trapistovski samostan pri Banja Luki, sezidan leta 1866 je v veliki nevarnosti. Samostan s številnimi tovarniškimi poslopji leži na strmem bregu reke Vrbas. Zadnji čas so opazovali, da se je Krmariča, hrib na katerem se nahajajo samostanska poslopja, začel pomikati proti reki. Trapisti so poklicali nemške inženjerje, ki so ugotovili, da bo potreba napraviti preko hriba globoko v zemljo segajoče betonsko zidovje, in sicer v dolžini 2000 m. Z deli bodo takoj pričeli.

Iz naše prestolice

d Predavanja na belgrajski univerzi so ustavljena do 15. junija 1932.

d Važne izjave našega ministrskega predsednika. Na shodu v Nišu, dne 8. maja je izjavil naš ministrski predsednik g. dr. Marinković tudi sledeče: Osnovno vprašanje v naši državi je: ali hočemo edinstveno državo ali hočemo federacijo ali separatizem. Dokler to vprašanje ni rešeno in dokler rujejo v naši državi ljudje, ki ne sprejemajo načela narodnega in državnega edinstva, je za nas, bratje, nemogoče, da se politično opredelimo po drugih osnovah. To prvo osnovno vprašanje mora z dnevnega reda in narod mora biti poklican, da svobodno in pošteno glasuje o tem vprašanju in o nobenem drugem.

d Otroci, ki še niso 14 let stari, se po novem obrtnem zakonu ne morejo še učiti rokodelstva. Vendar pa § 453 istega zakona predpisuje, da se začne, dokler ne bo višjih ljudskih šol, učiti rokodelstva učenci (ke), čeprav še niso dopolnili 14. leta. V tem slučaju odločuje zdravniška preiskava, ki ugotovi učenčovo telesno usposobljenost za delo.

Nesreče

d Požar je izbruhnil 1. maja pri posestniku Izidoru Zafranju v Novi cerkvi pri Ptuj. Pretežnja škoda.

d Štiri posestniki so prizadeli požar na Mali Paki ob Kolpi.

d Do tal je zgorela kajža Julije Lapajne v Cerklah pri Kranju.

d Šupa in skedenj sta popolnoma pogorela posestniku Jožetu Erzarju v Cerklah pri Kranju.

d Požar je vpepelil posestvo Janka Tušeca v Gačnici pri Pesnici.

Dr. Janez Šarec

zdravnik, je pričel ordinirati
v Radovljici 88

d Med gašenjem požara v Šmarju pri Jelšah je padel v žareče plamene 21-letni sodar Fr. Zorko in zadobil teške opekline po telesu in obrazu.

d Ko je gnel bika na vodo se je ta vrغل na svojega gospodarja, posestnika Jožeta Ložarja iz Zupuz pri Banjaloki. Ložar je podlegel poškodbam.

d Tok 220 volt je šinil v telo elektrotehničnega vajenca Mežnarica v Novem mestu. Nezvestnega mladeniča so pripeljali v bolnišnico novomeških bratov v Kandiji.

Nenadno olajšanje.

ozviženje vsakega organizma. kadar se prične starati, občutek vročavice, glavobol, težkoga dihanja, protina, revmatizma in revmatičnih bolečin.

»Planinka« čaj Bahovec iz zdravilnih zelišč pospešuje cirkulacijo krvi, daje silam elastičnost, preprečuje posopneje žil in v zvezi s tem znake starosti.

Zahtevajte povsod, toda izrecno samo »Planinka« čaj Bahovec

v plombiranih paketih z napisom izdelovalca:

Lekarna Bahovec
Ljubljana

d Motor je zavozil v deklici. Iz Kostanjevice po glavni cesti proti Zagrebu se je vozil na motornem kolesu neki zagrebški mehanik. Zadej za njim je sedel njegov prijatelj, tudi mehanik. Ko sta privozila do Mraševa, je opazil voznik nekako 500 metrov pred motorjem več otrok, ki so se igrali na cesti. Dal je znamenje z motornim hupo, da bi otroke opozoril na bližajoče se vozilo. Ko je bilo motorno kolo že blizu otrok, je neka deklica prišla svojo mlajšo tovarišico za roko in jo peljala čez cesto, da bi se tako ognila motornemu kolesu. V tem hipu je motor zavozil v deklici in ju podrl na tla. Ena je bila na mestu mrtva, druga pa je obležala na tleh v mlaki krvi.

d Trije izletniki so utonili v Kaštelanskem kanalu pri Splitu, med njimi tudi Slovenec Ivan Škrinjer, po poklicu natakar.

d V potoku je utonil 3-letni mlinarjev sinček Zupančič Vladimir iz Potoka pri Valtu vasi.

d Tilnik si je zlomila pri padcu z voza 25-letna Franciška Peterka, soproga delavca iz Laz. Je bila šele 5 let poročena. Zapušča moža in tri otročičke.

d Mrtvega so našli v planini na snegu štiriletnega Arturja Pušnika iz Smolnika pri Rušah.

d Po nesreči je prodrla revolverska krogla pljueta 25-letni F. G. v Kočevju.

d Razne nesreče. Ključnico si je zlomil pri pri padcu s kolesa plesarski pomočnik Pavel Čuš iz Dornave pri Ptuj. — Pri padcu iz avtomobila se je poškodoval g. Mozar Jurij iz

Domanikanje spanja

je največkrat posledica nervoznega stanja. Stalno negovanje telesa s Fellerjevim blagodišečim Elzalludom, tem skozi 35 let preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom, vedno pomaga. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti o poskusnih ali o dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Feller, Stubica Donja, Elzatr 16. Savska.

Kozjega. — Iz zasede je bil obstreljen Niko Milek iz Adlešičev v Beli Krajini. — Na železniški progi je padel in dobil resne notranje poškodbe 66-letni upokojeni postajni delavec Jakob Stare iz Spod. Kašlja. — Z vrelo vodo sta se hudo opekli 9-letna Marija Omeje iz Studencev pri Mednem in 8-letna Angela Frontelj iz Spodnje Duplice pri Grosupljem. — Z voza je padla in nogo zlomila 55-letna kajzarica Franja Labova iz Male vasi.

Novi grobovi

d V Martjancih v Slov. krajini je zaspal v Gospodu odnotni župnik gosp. Horvat Jožef. — Smrt je rešila po dolgem tipljenju trgovca g. Martina Jančigaja v Zgornji Šiški. — Na Jesenicah je umrl posestnik in cerkveni ključar g. Valentin Pretnar. — V Kostanjevici je preminul g. Anton Košak. — V Zagorju so položili v gomilo veleposestnika g. ing. Pavla Potioreka. — V ljubljani je zapustil solžno dolino hišni posestnik g. Franc Roeger. Udeležstvoval se je tudi pri Vincencijevi konferenci. — V Metange grande, Moselle je izdihnil Franc Frece iz Vranske gorice. — V Zalogu je umrl 90-letni Jernej Blažič. — V Krombergu pri Gorici je preminula 27. aprila ga. Antonija Vodopivec, mati skladatelja Vinke in šolskih upraviteljev Alfreda, Lojzeta in Bogomira. — Na Glincah pri Ljubljani so zagrehtli go. Terezijo Volje. — Na Savi pri Jesenicah so pokopali tovarniškega mojstra g. Jožeta Tavčarja. — V Trbovljah je zapustila solžno dolino ga. Terezija Špiler. — V Ljubljani so zapeli mirvaški zvonovi g. dr. Arturja pl. Warzbach. — V Smartnem ob Savi so položili v grob g. Ignacija Dolničarja. — v Hrastniku je nagloma umrla ga. Neža Jerman. — V Zgornjih Hočah je preminul muogoletni zaslužni župan gosp. Herman Glaser. — V Ljubljani je odšel v večnost železniški revident v pokojn g. Edvard de Monté. V Črni pri Prevalah so pokopali trgovca g. Jakoba Praha. — V Polici pri Višnji gori je v Gospodu zaspala ga. Jerica Seme rojena Zajc. — Na pokopališču pri ljubljanskem Sv. Križu so pokopali go. Bukovec Franciško. — Počivajte v miru!

Razno

d Pojdimo k Mariji na Trsat! V soboto 28. maja jratraj bo vozil na Trsat (Sušak) poseben ramaraki vlak iz Ljubljane in iz Maribora, ki bo sprejemal romarje na vsaki postaji. Polovična vožnja po železnici in brezplačen izlet v ladjo po morju na otok Krk je s samo izkaznico, ki stane samo 40 Din. Kdor se želi pridružiti, naj se prijavi vsaj do 20. maja. Romarski Rot »Preporočila, kjer so vsa nadaljnja poiznanja, pošljemo vsakemu zainteres. Pišite takoj na naslov: Sveta vojska, Ljubljana, Donajška cesta 17.

d Uzmoviti na delo. Posestnika Matijo Erzarja v Briklu na Gorenjskem so te dni neznan tatovi pošteno okradli. Ukradli so mu namreč iz odprtega stanovanja skatlo, v kateri je imel okoli 7000 Din denarja. V skatli je imel še pet hranilnih knjižic, glasečih se na 35.000 Din. Tega denarja seveda tatovi ne bodo mogli dvigniti, pač pa bodo morda skušali sklepariti s knjižicami. Za Erzarja bi bilo seveda boljše, če bi imel tudi vsaj denar v hranilnici. — Veli vltom je bil čuf dan izvršen v Markovcih v Slovenski krajini. Neznani vltovci so vdali v trgovino Rudolfa Kobna in odnesli razne manufakture v skupni vrednosti 21.000 Din. — Drugi večji vltom je bil izvršen v stanovanju Josipa Berca v Ropočah v Slovenski krajini.

Na modernjšo jetnišnico so zgradili na Brandenburškem v Nemčiji. Gradili so jo 4 leta. Novi zavod ima prostora za 900 jetnikov in je zelo higijensko urejen. Zaradi tega bodo sedaj lahko zaprli več starih jetnišnic. Slika na levi nam kaže pogled na celotno poslopje. Na desni pa vidimo, kako je preskrbljeno, da jetniki ne morejo pobegniti. Na zunanji strani je visok zid. To stran zidu je močna ograja iz bodeče žice. Po hodnikih med zidovi in žično ograjo pa patrolirajo noč in dan pozorni in močni psi. Na vogalih zidovja so opazovalni stolpi, s katerih ječarji na dve strani lahko pregledajo jetnike.

† General Uriburu, bivši argentinski državni predsednik, je umrl v Parizu. L. 1930 je vodil revolucijo v Argentini in potem sam prišel na krmilo. Sedaj je druga revolucija pregnala njega.

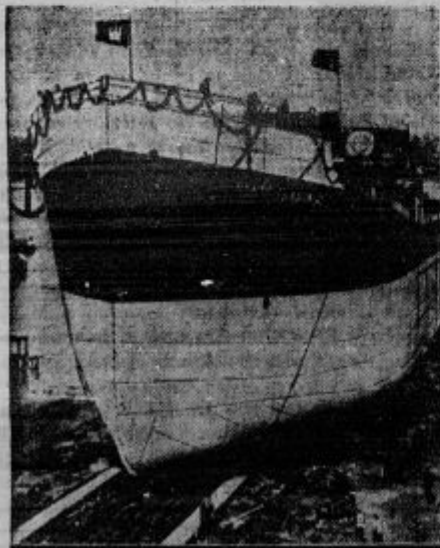
Morilec ob aretaciji. Ruski zdravnik dr. Pavel Gorgulov, ki je umoril predsednika francoske republike, je bil takoj po atentatu prijet. Policija ga je s težavo rešila, da ga množica ni linčala.

PAVEL DOUMER

predsednik francoske republike, je postal žrtev blaznega morilca, ki je s strelji iz revolverja končal življenje pošlovanemu starčku.

V vsako hišo Domoljuba!

Velika petrolejska ladja. Nemško-ameriška petrolejska družba je sklenila zgraditi 4 velikih ladij za prevoz petroleja v tankih, katerih vsaka bo imela 17.800 ton. Prvo teh ladij so sedaj v Hamburgu spustili v morje.

Ovce na letališču. Na berlinskem letališču Tempelhofersfeld se bo po svoj paslo zopet kakih 1000 ovac, da bodo travo vedno sproti pogrizle in tla pognojile ter poteptale.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Domoljubu!“

PO DOMOVINI

Javna zahvala (Jesenice)

Nekaj dni manj kot dva meseca je bila pretežna večina jeseniškega delavstva brez vsakega dela in zaslužka. Okrog 500 pa jih še vedno čaka, kaj bo z njimi. V nekaterih obratih KID se obratuje normalno t. j. 8 ur, največ pa skrajšano po 6 ur dnevno. Zelimo, da bi se težki dogodki zadnjih dni nikdar več ne ponovili. Strašno je, ako je delavstvo oropano edinega, kar ima, dela, s katerim se služi vsakdanji kruh. Rane, ki so bile s tem zadane delavstvu, še dolgo ne bodo zaceljene. Ako bi ne bilo dobrih src, ki so takoj, čim so prešli prošnje »Prehrajnevalne akcije skupine kovinarjev JSZ Jesenice«, pomagali z denarnimi prispevki in darili v živilih, bi bila beda našega delavstva še hujša. Vsem darovalcem, ki so se na katerikoli način odzvali našemu klicu in tako dejansko pomagali lajšati brezposelnost gorje številnim družinam, izrekamo v imenu prizadetih, kakor tudi podpisane odbora našo najprišernejšo zahvalo. Bog plačaj! — Za prehrajnevalno akcijo skupine kovinarjev JSZ Jesenice: Gusser Albin s. r., predsednik, Križman Andrej s. r., kaplan.

Novice (Nova Oselica)

Prosvetno društvo in člani se zelo trudijo, da bi si čim prej naredili svoj domček. Čeprav ne bo velik, pa bo za nas na tej visoki gori dober in zadosten. Tudi za igro »Dve nevesti« se pripravljamo. — »Slovenec« je sporočil o zmagi, ki jo je bilvi g. župnik Alojzij Tome dosegel nad nepripravi. Dobro je bilo pri srcu vseh naših župljanov. Saj farani niso še nikdar sovražili vere in manosti, pač pa ne morejo videti izkoriščevalcev in zaničevalcev kmeta.

»Srenja« (Trata nad Škofjo Loko)

»Prosvetni dom« na Trati, obdan od pomladnega cvetja in zelenja, zopet prijazno vabi... Vneti društveni igralci bodo vprizorili na binokstni ponedeljek ob 8 pomenljivo Jelenovo dramo v 4 dejanjih: »Srenja«. — Glavna misel te drame je: skupna korist mora biti vselej nad dobičkom posameznikov! Prav za naš čas tako važen socialni problem! — Zato pridite, prijatelji krščanske socialne prosvete, zadovoljni boste!

Za katoliško prosveto (Polhov gradec-Dvor)

Na Vnebohod se je vršil občni zbor »Krekove družine«, ki je bil prav dobro obiskani. V odbor so bili izvoljeni: Kisoar, Cankar, Peklar, Jesenovec in Velkovrh. Potek zbora je bil prav zanimiv in so fantje, dasi so začetniki, vendar pokazali, da jim je društvo pot k izobrazbi ter si želijo poštene družbe.

Le korajžno naprej, da si pridobimo novih skušence in znanj za današnje in poznejše čase. Ne posnemajmo pa onih, ki jim je pot v gostilne bližja kot v cerkev in jim je naše hotenje nerazumljivo. Mi pa pravimo: ne tako, ampak živeti hočemo katoliško.

Vlomilci so odnesli več obleke v vrednosti okoli 3000 Din.

Vso slanino in čez 1000 Din denarja je pobral neznanj uzmovič Janezu Arhu v Dobrlevem pri Čemšeniku.

— Pri težkočah v želodcu, gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnobnih pojavih, trenju udov, zaspanosti, povzroči čaša naravnega »Franz-Josef« grenčice točno poživljenje v zaostali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvallijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti grizi in obolenju želodca, ki nastopa v družbi mrzlice. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Novice (Škofja Loka)

Rekrutski tečaj je dobro uspel. Okrog 100 fantov je pozorno poslušalo predavatelje. Vse to se je izvršilo v vzornem redu.

Trgovina s čevlji Bat'a v Thalerjevi hiši je zaprla svoje prostore, ker se ne izplača. Domačim čevljarjem je tako prav. Cerkevni pevski zbor se že močno pripravlja na cerkveni koncert, ki bo koncem meseca maja. Nove orgle vsak pohvali, kdor jih sliši. — Župnijska dobrodelna akcija je to zimo storila potrebnim izredno mnogo dobrega. V obleki, živilih in denarju se je mnogo razdelilo. Hvala Bogu, da je našla tudi dobra srca, ki so rada darovala.

(Is društvenega življenja.) (Kovor)

Maloprepira. Pa ne baš najhujši. Skoro pred 10 leti so naši fantje in dekleta prirejali predstave. Za del izkupička so si dali delati kulise, ki so bile prav do lanskega leta spravljene pri lženku. Ko se je ustanovilo gasilno društvo, je le-to fantom in dekletom za igre posojalo svoje ime. Nikdar pa ni v vseh letih gasilnemu društvu prišlo na misel, da bi si lastilo kulise ali izkupiček in zato ni teh navajalo niti v inventarju niti v letnih obračunih. Šele lasko leto — ko so kulise slučajno ostale v šoli, jih je gasilno društvo brez nadaljnega vpisalo v svoj inventar. Fantje in dekleta seveda opravičeno prot temu ugovarjajo, ker so kulise njihova last, saj so bile napravljene preje, preden je gasilno društvo obstajalo, pozneje pa tudi nikdar niso bili fantje in dekleta odsek Gasilnega društva (dekleta v gasilnem društvu) in tudi ni nikjer o tem kakih tajniških zapiskov. Saj bi moral vendar odbor o tem sklepati. Vendar nekateri odborniki Gasilnega društva sedaj naenkrat trdijo, da so kulise last Gasilnega društva. Nam se to ne zdi v redu. Vsakemu svoje: Gasilnemu društvu, kar mu gre, fantom in dekletom pa tudi, kar jim gre. (Morda je pa to napačno, ker se je ustanovilo Prosvetno društvo ter so fantje in dekleta menda tega mnenja, da naj se kulise prepuste Prosv. društvu. Sam Bog ve!)

Novice (Lom nad Tržičem)

Cvetoči maj je že, a brez cvetja in zelenja. Pa ni čudno, saj nam je šele sv. Jurij prinesel prve res tople in solnčne dni. Preje pa skozi 3 mesece burja, sneg, megla in mrzel dež. Tako dolge zime tudi tu ne pomnijo. Pač pa nam je s ostrim mrazom prizanesla bolj kot drugod: 14°C je bilo največ. Kljub burji in zimi pa nismo dremali. Dramatični odsek gasilnega društva je skrbel za razvedrilo s predstavami. Kar tri je priredil po novem letu. Meškovo »Mater« so šli igrati še drugam. Pevski zbor prosv. društva kljub težavam napreduje in je mogel na koncert tržičkega pevskega okrožja v Tržiču 19. marca postaviti 16 pevcev. Od 18. do 21. marca so bile duh. vaje za moše in fante. Udeležba skoro polnoštevilna. Vodil jih je duh. svetnik J. Kalan. Pripravile so župniji prav lepo veliko noč. — Torej zima nas ni! Ampak drug, včasih neznan gost nas

d Legitimacije za polovično vožnjo v Ljubljano na XII. mednarodni veleseseni, ki se bo vršil od 4. do 13. junija, je uprava Ljubljanskega velesesnja že začela razpošiljati. Društva, organizacije, župni in občinski uradi itd., ki žele te legitimacije proti 10% proviziji za njihove stranke prevzeti v razpodojo, naj se takoj obrnejo na urad velesesnja v Ljubljani.

Se Vam je dana prilika, da si nabavite po globoko znižanih cenah pri splošno priljubljeni tvrdki Valentin Hladin. Celje, poleg Marijine cerkve, razno manufakturno blago in sicer: sukno, kamgarne, lepo sportno blago za moške obleke, dalje specialno dvojno impregnirano platno za veterne jopiče (Windjacken), moderno moško perilo za gospode in delavce, volneni ripsi za damske plašče in razne pralne in umetne vufle, voate in pralne delene.

stiska in uničuje že zdalje bolj — kriza. Ko se je lani v jeseni začela oginhati, nismo še prav verjeli v njeno moč. A sedaj jo čutilmo zares. Saj živimo le od zaslužka pri lesu. Cene za rezan les so pa že tako nizke, da bo kmalu vseeno, ali prodajate rezan les ali pa blode kar razcepiti in prodati kot odpadke — krajnike za drva. Tudi brezposelnost se širi, le da ni pri nas nobenih podpor. Če bo to trajalo naprej, čaka kraj najtežje pomanjkanje; v nekaterih družinah je pa že. — Pretekli mesec, na varstvo sv. Jožefa, smo pokopali najstarejšo ženo v župniji Heleno Meglič, Harižovo mater. Čeprav je gospodinjila na eni najtežjih lomskih kmetij je dočkala 88. leto in bila pri moči prav do zadnjih dni. Bila je verna krščanska žena, starega slovenskega kova. Poleg 7 sinov in hčera je zapustila 46 vnukov in 16 pravnukov »Dovolj je spominac lahko reče z Vodnikom.

Novice (Predvor)

Umrli je v Ljubljani tukajšnji graščak Artur Wurzbach, odkoder je bil prepeljan v Predvor in bil položen v rodniško grobnico. — V kratkem je bilo pet otkicev. Med temi sta dva delavna člana prosv. društva, Jernej Naglič iz Zgornje Bele in Angela Balantič iz Mač. — Preteklo nedeljo je uprizorilo naše prosvetno društvo znamenito igro »Carski sel« v splošno zadovoljnost gledalcev. Dvorana je bila polna. Na splošno željo občinstva se igra na binokstno nedeljo ob 3 popoldne ponovi. S to predstavo društvo zaključuje letošnjo sezono. Naj hitreje ne zamudi ugodne prilike, da si ogleda to krasno igro.

Prosveta (Dev. Mar. v Polju)

Dramatični odsek prosvete »Polje« igra v soboto 14. t. m. ob 8 in v nedeljo 15. t. m. ob 4 veseloigro »Glavni dobitke«. V torek, 17. maja, pa vabi k 13. prosvetnemu večeru, ki se vrši ob 8 zvečer. Poleg petja in godbe bo zanimivo predavanje govornika iz Ljubljane. Ker je bil za zadnje predavanje č. g. p. Ačko zadrtan, nas je rešil iz zadrege pisatelj g. Janez Jalen, ki nas je v svojem predavanju popeljal v Bohinj in njega okolice. Gospodu pisatelju, ki nas je večkrat poglaval v buren smeh dobil zahvala.

Društvene novice (Sostro)

Tudi od nas so šli k vojakom trije res prosvetvalni člani društva, ki so veliko delovali posebno pri dramatik. Za v slovo in v zahvalo smo jim fantje in dekleta Prosv. društva priredili poslovični večer. G. Peter Erižan jim je v kratkem, a jedratem govoru podal navodila in opomine za pot in našo željo, da bi se kmalu vrnili in zopet sodelovali v prosveti. — Ko se bližamo koncu sezone, naj omenim, da smo uprizorili to sezono 7 predstav. Nekateri smo tudi večkrat ponovili. Ljudstvo je bilo z igrami zadovoljno. Za zaključek smo v nedeljo 8. maja uprizorili na našem odru »Crno ženo«.

Novice (Homec)

Dne 17. aprila je priredila gospodinjeko-nadaljevalna šola v Društvenem domu za zaključek predstavo »Svojeeglava Minka«, veseloigro v 4 dejanjih. Pred predstavo je imela temeljito predavanje o gospodinjstvu izobrazbi doklet učiteljica in voditeljica tečajja gdč. Justina Tončeva. Po igri se je vršila v društvenih prostorih čajanka, kjer so dekleta gospodinjkega tečajja postregle gostom s finim pecivom lastnega izdelka. — Dne 22. maja, na praznik presv. Trojice, se bo vršil na Homecu velik shod in sestanek vseh fantov kamniške dekanije. — Dne 26. maja se bo na Homecu opravila pobožnost v čast v svetovni vojski padlim vojakom hamske župnije. Ker ob odkritju spomenika l. 1919. ni bilo večje slovesnosti, se bo ta vršila sedaj. V ta namen pride g. kurat Fr. Bonač iz Ljubljane.

Cerkvena slavnost (St. Gotard.)

Na Vnebohod smo praznovali god farnega patrona sv. Gotarda. Letos je preteklo 800 let odkar se je v Nemčiji v mestu Hildesheim prikril obhajal praznik sv. Gotarda. Tam je sv. Gotard umrl kot škof v l. 1088. Čeženje sv. Gotarda se je v zadnjem veku širilo po vseh deželah srednje in zapadne Evrope in v Italijo, a na ozemlju sedanje jugoslovanske države ni nikjer cerkvice ali kapelice, ki bi bila posvečena temu svetniku kot tu, kjer se vas in župnija imenuje po njem. Da

bi se lažni zavedali, da obhajamo nek jubilej far-nega patrona, zato je prišel k nam za to slovesnost ž. g. konzistorijalni svetnik Janez Kalan iz Ljubl-jane in je imel v cerkvi v dneh 5., 6., 7. in 8. maja več govorov. Cerkve je bila ozaljšana z ven-ci in oljari z bujnim cvetjem. Verniki so prav radi prihajali v cerkev in mnogo jih je preje-lo sv. zakramente. Upamo, da duhovni sadovi niso izostali.

Oh ari slevesa...

(Dol pri Ljubljani)

Nad vse ganljiv poslovilni sestanek je priredil naš fantovski odsek na pratnik Vuchoboda svojemu zvestemu članu, prijatelju in bratu Maksu Cajhen, ki je odhajal k vojakom. Po primerni deklaraciji je predsednik v svojem poslovnem govoru prisel bolest odseka, ki kaluje ob njegovem odhodu in na poklonil za pol knjižico Tomaka Kempčana, ki naj mu bo vodnica v težkih dneh. Tudi gg. župnik in kaplan, ki sta bila navzoča, sta bodrila odhajajočega, na ostane zvesti katoliškim načelom. Ko si se, dragi Maks, poslovil od vsakega posebej, je med nami nastal močan in utruila se nam je solza pri-drovi. Bog ti bo!

Iz prosvetnega društva

(Sedrnica)

Naše prosvetno društvo je priredilo fantom-skromno prirediteljsko poslovnico večer. Predsednik društva je spregovoril lesto nekaj božičnih besed, naj tudi kot vojaki nikoli ne zanje svojeja prepričanja, da so verni katoličani in zavedni Slo-venci. Spregovorila sta tudi dva fantova tovarišem in tovarišicam v slovo. Med petjem, igranjem tam-burašev in veselo zabavo, ki so jo tako prijetno osladile pridna dekleta z dobrotami, ki so jih pripravile, nam je večer kar prebitno minil. Fantje, Bog vas spremlja in kmalu se kaj ogle-site! — Društveni igralci se pridno pripravljajo na aprilskeve Finčarjeve drame »Razvalina živ-ljenja«, ki jo bodo igrali na binkoštni ponedeljek, 16. maja, ob 3 popoldne v dvorani Kmet. društva. Tako se bomo živeli v igro, da bodo jokali gle-dači z nami vred, je rekel eden izmed igravcev. Sodelujejo najboljši igralci. Vabimo vse prijatelje katoliške prosvete, da pridejo k predstavi.

Kekaj novic

(Polica pri Višnji gori.)

G. škola smo ob priliki sv. birne sprejeli, ka-ko se spodobiti, z mnogimi mlaji in venci. — Neki »popotnik« je nas pred nekaj meseci hvalil v »Domoljubu«, da imamo cerkev na novo po-shlikano, kršev pot in tabernakelj prenovljen in oltarje poslaščene. Prvo troje je bilo res že nare-ženo, oltarje, prižnice in druge stvari v cerkvi pa je prenovil in poslalil šele pred birmo g. Buh z Vrhuške. Ljudem zdaj cerkev zelo ugaja. Imamo tudi nov božji grob. Ogle je pa temeljito očisti, popravi in natisne g. Gasparič iz Sostrega. Dasi je vse to dosti stalo, vendar ni bilo za to pri žup-niški nobenega posebnega sklada. Cerkve kaže že klopi. — Šole smo imeli en teden zaprti radi donderske davice med otroci. — Nova, kratka, lepo izpeljana široka pot od Police proti Bleč vrhu je v glavnem dokončana. Treba je nekaj dobre volje, pa gre. — V jutri bomo imeli novo maso g. Vavca.

Savice

(88. Vid pri Sčeni)

Umrl je Alojzij Markeč po domače »Lazar«. Bil je priden, razumen gospodar. Deset otrok ob-žaluje pregodno smrt skrbnega očeta. Tudi drugi bodo pogresali vrliga moša. — V petek 29. aprila smo imeli birmovanje. Birmovanje je bilo čisto. Vreme je bilo prav lepo. — Šole maja meseca smo sadili krompir. Nekateri ga pa še sedaj ne mo-rejo, ker so njive še talne z vodo. Na nekaterih njivah je pšenica poginila, ker je voda stala pre-dolgo na njh. — Krme tako primanjkuje, da so mnogi bili primorani kozočke razkriti in stre-vice pokriti, da bi vsaj pri življenju ohranili ži-vino. Kdaj se boše taka živina popravila? Po tra-nikih, na katerih je stala voda nad dva meseca, je tudi veliko raje poginilo, zato travo zelo redko po-ganja. Zopet se čista slaba letina.

Smetna kosa.

(Dobruha)

28. aprila je umrl po dolgi in mučni bo-lezni Jofek Kovar iz Občin, penzionist in ve-licen narodni »Domoljub« in drugih dobrih čustev. Bil je blagoraj in znanega značaja. Ljubil je svojo zemljo, saj je do zadnjega delal na njej. Čistina je bil ne le do samostojnosti,

ampak tudi do sovaščanov, ker je znal vsa-kemu v potrebi pomagati. Zaprta žena, sina in štiri hčere. Pokojnemu večni mir in pokoj, preostali pa iskreno sožalje!

Gasilno društvo

(Dol. Kamence pri Novem mestu.)

Dne 14. febr. je imelo društvo 2. redni občni zbor. Posveto je bil izvoljen stari odbor s tova-rišem J. Planinškim na čelu. Rednih članov je 80. Ustanovnih 22. Umrlj so 3 ustanovni člani. Odbo-rovih sej je bilo 7, sestanka 2. Vaje: 2 redni in 4 z motoriki. Požarov je bilo 5. Došlo je raznih dopisov 57 in odpisanih 58. Člani in odborniki so bili na mestu in se zavedajo svojih dolžnosti. Ker veselice v tej krizi niso primerne, društvo pa ima precej dolga, prosimo, da bi bili nam na roko s podporami in darovi. Ne postajajte mišni, kadar gasilce prosil pomoči!

Naše gasilno društvo priredi veliko javno tam-bolo v nedeljo 5. junija ob pol 11 dopoldne na trgu v Novem mestu. (V slučaju slabega vremena se preloži na drugo nedeljo.) Glavni dobitki tom-bole bodo sledeči: 1. moderno pohištvo, 2. šivalni stroj, 3. moško kolo, 4. železni plug, 5. preša za grozdje, 6. vreča noke, 7. mlaz za sadje, 8. ročni vezilec. Drugih manjših dobitkov bo mnogo. Zato naj vsak hiti z nakupom srečk! Kdor kupi več srečk, lahko zadene več dobitkov! Čisti dobiček gre za plačilo motorne brigadne, gasilskega voza in gasil. doma.

† Ana Brnk

(Hrušica)

Prav nepričakovano je letos dne 1. aprila ravno na prvi petek nenadoma po kratki a mučni bolezni Pog poklical k sebi vzorno članico naše deklške Marijine družbe Ana Brnk. Pokojna je bila vestna članica od začetka ustanove deklške Marijine družbe v Stopiškah. Več let je bila obenem svetlovalka tretjega reda. Bila je stalna naročnica Bogoljuba, vedno krotka in ponižna, ljubila je molitev in petje. Skrbela je tudi za lepoto hiše božje. Pokojna je bila vsem za vzgled, to moč je črpala v pogostem prejemanju sv. obhajila, molitve je bila njeno veselje. Zadnje dneve je kljub straš-nemu trpljenju preživela v neprestani molitvi sv. rožnega venca. Ko je ležala med zelenjem in cvet-jem na mrtvaškem odru, je okrožal njena usta angelško miren smehljaj. V zadnji podzavest so ji dekleta iz Marijine družbe zapela doma in na po-kopališču v slovo ter jo spremlja z zastavo na zadnji poti. Njena duša pa je takrat — tako upa-mo — že poivala v objemu Jezusovem, kateremu je veljal vsak utrip njenega srca. Med nami živi rajna Ana še vedno v neizbrisnem spominu. Pre-draga sosedica, ne pozabi na nas, ki še tavamo v dolini solz in ti hličemo na svidenje pri Mariji!

Presimo pomoči!

(Semič)

Niš dobrega nimamo poročati. V kratkem smo imeli tri požarne zaporedoma, podtaknjene po sto-letni roki. Talvine in vlomi so na dnevnom redu. To se vrši iz obupa, vsled revščine in pomanjkanja. Prišlo je precej hudega v Belokrajsko brezplačno ali po nižini ceni. Toda, to je kaplja v plamen, ker potreba je velika. Z drugim pričetkom v lan-skem letu se ne moremo ponesti, kot z vinškim, tega pa se moremo spraviti v denar. Največ bi nam bilo pomagano, ko bi se našli ljudje, ki bi pokupili naša vina. Nismo nevoljni strojem sta-rovskim tovarišem v drugih visnodnih krajih, ker vemo da je potreba povsod velika, toda pri nas je najhujše. Zato vabimo vinske trgovce in go-stilničarje, da pridejo v Semič. Poleg dobre kap-ljice boste odnesli tudi zavest, da ste storili dobro delo. Prosimo vas, rojaki, zahtevajte vsaj letos povsod belokrajsko vino. S tem boste za nas ve-liko storili, sami pa ne boste nič oškodovani, ker naše vino ne zanotja za dragini. — Semičan.

Sem in tja po Belj krajini

Opazaj na Mali Paki. V torek 26. aprila so gri-beljski pastirji posejali, kako so se ostran Kol-pe pogovarjali otroci, da bi zakurili stog stelje. Otroci pač malo pomislili na posledice. Čet ras so res opazili, da se je dvignil dim, toda predno je bilo mogoče upotovati, koliko je ognja nevarno, so že zagorele bližnje strehe. Ognj je prišel, 4 posmetnice. Prišli so sicer gosti z raznih stra-ni, toda moreh ustaviti ni bilo mogoče.

Enostaven in morda. Dne 25. aprila je bil ob-širjen in zmede v Adolfini Miko Mlek. Napa-čar je srečal z levsko pošto in je svojo ertov molič s spodnji del života. Ravnarja so pripeljali

v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je v njem 20

šiber. Storitca se niso izsledili. April se je poslovil. Ne moremo se pritožiti čez nuga tako kot ga navadno delajo grdega. Pri-nesel nam je solca in cvetja. Redke so sicer pri nas črešnje, a sedaj jih lahko najde, ko so poku-zale svoj cvet. Prav tako bili v cvet vse druge, tako da čebulice zopet hite na delo. Ozrima se tako revna po nekaterih njivah, da je gospodir kar malo podvomil, če ne bi raje kar preral in posejal kaj drugega. Trta ne prinaša mnogo škod, toda po nekaterih mestih je vinograd vseh oškodovan. Posebno mlajše trte so poseble.

Pismo Slovenca iz Afrike

(Sousse)

Za Božje mi je moja mati z pisnom poslala tudi Vaš oglas na ves slovenski narod doma in v tujini. Gotovo se bodele žudili, da na Vaš oglas dobite tudi dopis iz daljne vrote Afrike. Kru-usoda nas je par Slovencev zanesla tudi daleč od doma v Afriko. Par Slovencev nas je v francoski tujaki legiji, kjer moramo težko služiti naš kraj in se v cel dan moriti in mučiti, da zaslužimo prefrankov, da imamo vsaj za tobak. Kako radi bi se vrnili domov, pa hudi so zakoni za begunce in tudi težko je priti čez mejo. Udali smo se tako kruti sodbini in sedaj težko čakamo, da nam ni-nejo ta leta in da potem zopet pridemo v naš lepo domovino. Čeprav popolnoma izčrpani, ven-dar se zvečer zberemo in se kaj radi malo po-govorimo v našem domačem jeziku in se spominjamo naših ljubih domov. Tudi Vaš oglas smo skupaj prebrali in se razveselili, da je pri nas družba, ki skrbi za uboge iseljence. Da ne bomo popel-noma pozabili naš ljubi slovenski jezik in da bi-mo malo lažje prenašali to našo sodbino, Vas pro-simo, da bi nam po možnosti poslali kaj knjig, da se vsaj malo razveselimo z branjem domačeg čitva. Dajte ustrezite nam, storite nam to uslo-gu in pošljite nam kaj. Drugič pa se bom zopet na-oglasil in Vam opisal malo naše življenje in. V nadi, da nam boste ustregli, se že v naprej zbu-ljujem in kličem a Bogom Vaš hvalnični Sveti Pavel, No. 3253, 1 Reg. Etranger de Cavalier E. H. R. Sousse, Tunisie.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 dno-ne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 18.00 Sa-lonski kvintet — 22.00 Cas, poročila. — Četrtek, 12. maja: 19.00 Prenos opere — Libusac iz Prag — Petek, 13. maja: 11.30 Solka ura: Naplo-nova mladost — 19.00 Francoščina — 19.30 Ge-spedinska ura — 20.00 Komorni koncert po-dalnjega kvarteta konservatoristov (prenos iz Filharmonije — 22.15 Salonski kvintet. — So-bota, 14. maja: 11.00 Otvoritev razstave Glas-bene Matice (iz Narodnega doma) — 17.30 Sa-lonski kvintet — 18.30 Gimnastične vaje — 19.00 Anglesščina — 19.30 Govorniške vaje — 20.00 Simfonični in zborovski-instrumentalni koncert Glasbene Matice (iz Unions) — 22.15 Salonski kvintet. — Nedelja, 15. maja: 9.30 Prenos cer-kvene glabe iz franc. cerkve — 10.30 Verska predavanje — 11.00 Plošče — 11.30 Gallus koncert pevskega zbora Glasbene Matice Ljub-ljanske (iz Filharmonije) — 12.30 Poročila, ple-šče — 15.00 Prenos koncerta pevskih zborov »Hlahole iz Prage. »Stankovič iz Belgrade. »Lisinski iz Zagreba in beletski pevski zbor dravske banovine iz Kongresnega trga — 17.30 Salonski kvintet — 20.00 Prenos opere: Bravi-čar — Polnjsanje v dolini St. Florijanske. — Ponedeljek, 16. maja: 9.00 Prenos uredbe občnega zbora Glasbene Matice — 10.30 Odkri-je spomenikov jugoslov. skladateljev v Maci-nem parku — 12.00 Cas, dnevne vesti — 12.15 Salonski kvintet — 14.00 Tekmovanje slov. pri-trkovalcev (veleesejem) — 15.00 Tekmovanje slov. pevskih zborov (veleesejem) — 17.00 Sa-lonski kvintet — 20.00 Godalni kvartet Glasbe Matice s Ptuj — 21.00 Slagerje paje g. Miko Jelčina — 22.15 Salonski kvintet. — Torek, 17. maja: 11.30 Solka ura: Čuvajmo naše morje — 18.00 Otroški kotiček 18.15 Skupni pancevropski meeting (iz Zagreba) — 19.30 Nemaščina — 20.00 Esperantska ura — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Poročila. — Sreda, 18. maja: 19.00 Prele-vanje — 19.30 Literarna ura — 20.00 Glasbeno prele-vanje — 20.30 Samospeli g. Jože Likovica — 21.00 Samospeli gdr. H. Lapajne — 21.30 Sa-lonski kvintet.

Dr. J. Dermastia, predsednik Krajevnice zveze zavarovalnic v dravski banovini:

Plačuite pravočasno požarne premije

Ogromne so škode, ki jih povzročajo požari. Posamezniki, ki morajo težo požarnih posledic sami nositi, navadno propadejo, so gospodarsko uničeni in pridejo na breme javne dobrotelčnosti. Da se to ne zgodi, so nastale zavarovalnice, ki vso nevarnost vzamejo nase proti plačilu primerne denarne zneska, ki se imenuje premija. Velikost premije, ki jo mora plačati zavarovanec, se ravna po zavarovani vsoti in je tem večja, čim večja je nevarnost.

Vsak skrben gospodar skuša s primernim zavarovanjem od sebe odstraniti škodo, ki bi ga utegnila po požaru zadeti. Z zadostnim zavarovanjem se reši moreče skrbi, da zamore postati vsak trenutek vsled požarne nesreče berač. Zavarovanje je velikega navednega gospodarskega in socialnega pomena, ker rešuje gospodarje propada, pretečega jim po nepričakovanih požarnih nesrečah, in tako ohranja družinam dom, ki bi ga brez zavarovanja izgubili.

Z zadovoljstvom se mora ugotoviti, da se je smisel za zavarovanje med našim narodom že zelo razširil. Težko je že najti tako brezskrbnega gospodarja, ki ne bi bil zavarovan. To je vesel pojav, ki je v čast našemu narodu. Želeli je le, da se zavarovanje še nadalje tako razvija in doseže tako višino, da bo naš narod glede razvoja zavarovanja stopil v vrsto najkulturnejših narodov.

Dobrote zavarovanja nastopijo samo tedaj, če o ba — zavarovanec in zavarovalnica — vršita pravočasno in točno svoje obveznosti. O zavarovanju se napravi med zavarovalnico in zavarovancem zavarovalna pogodba in zavarovanec dobi polico, iz katere so oboje-

stranske obveznosti razvidne. Na eni strani se zavarovalnica zaveže zavarovancu poravnati škodo, ki mu nastane v slučaju požara. Na drugi strani je zavarovanec dolžan zavarovalnici, dokler zavarovanje obstoja, plačevati dogovorjeno premijo ob določenem času.

Nabrane premije tvori zaklad, iz katerega zavarovalnice plačujejo nastale škode. Da škode nastanejo, je gotovo. Negotovo je le, kdaj da nastanejo in v kakšnem obsegu. V letih, v katerih je potek škod dober, napravljajo zavarovalnice iz prebitka prihrane ali rezerve, iz katerih v slabih letih plačujejo škode — v kolikor nabrane premije za pokritje ne zadostujejo. V rednih časih zamo-rejo zavarovalnice gladko izvrševati svoje obveznosti na plačilo škod. Ako nabrane premije vsled prevelikega števila škod ali vsled slabega plačevanja premij po zavarovancih ne zadostujejo za pokritje škod, črpajo zavarovalnice iz svojih rezerv za pokritje potrebna denarna sredstva.

To vse velja za redne razmere, ne pa za izredne razmere, v katerih danes živimo. Velika gospodarska kriza, ki je s svojimi zli posledicami zadela vse stanove in naprave, je za prehodni čas marsikaj temeljito spremenila. V preteklem in tekočem letu je potek škod proti vsakemu pričakovanju slab. Izdatki zavarovalnic za poplačilo škod so silno veliki. Poleg tega pa je tudi plačevanje premij od strani zavarovancev zelo slabo in neredno. Premnogi zavarovanci prosijo za odlog plačila, drugi pa sploh ne plačajo. Tako ne more in v interesu zavarovancev samih tudi tako ne sme dalje iti. Kdor hoče, in to želi vsak zavarovanec, da bodo zavaroval-

nice gladko in točno izvrševale svojo dolžnost glede plačila škod, mora od svoje strani pravočasno in točno izpolniti svojo obveznost na plačilo premij. Le na ta način bodo zavarovalnice, četudi s težavo, v položaju točno izvrševati svojo izvršeno nalogo.

Pomisliti se mora, da so v tem času zavarovalnice pri plačilu škod navezane izključno samo na dohodke iz premij, ker s svojimi rezervami, ki jih imajo naložene pri denarnih zavodih, vsled obstoječih razmer na denarnem trgu trenutno ne morejo ali vsaj ne v zadostni meri razpolagati. Ako zavarovanci žele, da pridejo v slučaju nesreče takoj v posest denarnih sredstev za popravilo poslopij, ki so jim zgorela, potem jim pri današnjih razmerah ne preostaja nič drugega kot pravočasno in točno plačilo premij. Od zavarovancev samih je torej odvisno, če in kako gladko in točno bodo zavarovalnice vršile plačilo škod. Vemo, da je danes težko za denar. Zavarovanje je pa tako važna zadeva, da se mora za premijo potrební denar preskrbeti, če tudi z največjo težavo. Le s pravočasnim in točnim plačilom premij bo zavarovalnicam omogočeno izvrševati njih važno socialno in narodnogospodarsko nalogo. V interesu vsakega zavarovanca je, da pride hitro do zavarovalnice, s katero si vpostavi svoj pogoreli dom, odnosno nadomesti pogorele predmete. To si žele vsi zavarovanci. Prav zaradi tega jim kličemo: >Plačuite pravočasno in točno premije!<

n OPOZORILO! Karitas. Zastopniki »Karitas« so upravičeni pri sprejemanju kasirati samo Din 10.— sprejemnine in nič drugega. Ni res, da je »Karitas« prevzela obveznosti ukiniteljnih samopomoči. Ne nasedajte lažnjivim potnikom! Vsi zastopniki »Karitas« imajo svoje izkaznice. Z upanjem se lahko obrnete skoro na vsak župni urad, kjer dobite točna pojasnila. »Karitas, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

RAZNO

Sheehan:

21

MOJ NOVI KAPLAN

Nasproti meni je zelo prijazen in postrežljiv. Ko je hotel uvesti pobožnost devetih prvih petkov v čast Presvetemu Srcu, je seveda namah vse navdušil zanj. Njehovo zveličanje je odvisno od te pobožnosti, jim je govoril in vsi so ga poslušali. In tako je nekoga četrtega zvečer, ko je divjal zunaj strahovit veter in se je dež z vso silo zaletaval v okna, nekdo boječe potkal na moje vrata. Položil sem na mizo Pascalelove »Mislic, knjigo, katero še vedno z veseljem prebiram, dasi ne ljubim roža, ki jo je spisal.

»Nekaj otrok hoče z vso silo k vam,« je rekla Hana. »Upam, da v tem gredem vremenu ne boste šli iz hiše.«

»Naj pridejo notri, bomo že videli.«

V zadregi so porivali drug drugega skozi vrata, nekateri so držali prst v ustih in niso vedeli, kaj bi počeli. Obstali so pri vratih in strmeli v svetiljko, slike in knjige, kakor da so prišli v deveto deželo.

»No, kaj bo novega?« sem jih nagovoril.

»Izpovedali bi se radi, oče.«

»Ali boste že nocoj vsi umrli, da se vam tako mudi.«

»Ne, oče, ampak prvi petek je jutri.«

»Bo že res, toda v kaki zvezi je to z izpovedjo?«

»Opravljali bi radi pobožnost devetih petkov, oče, toda, če opustite enega, moramo pričeti zopet znova.«

»Dobro, potem pojdite k očetu Lethebyju in vas bo izpovedal.«

»Oče Letheby je že v svoji spovednici, oče,« — neroden nasmeš se jim je pojavil na obrazu in opazil sem, da so nervozno mečkali predpasnike, »me bi šle raje k vam.«

»In se vam ubog, star duhovnik prav nič ne smili, da ga v tako slabem vremenu silite v mrzlo cerkev ter pustite, da sedi tam do desetih ali enajstih zvečer?«

»Ne bomo vas dolgo zadrževale, oče!«

»Dobro, pojdite v cerkev, jaz pridem takoj za vami, medtem pa se dobro pripravite!«

»Kaj pa vendar mislite, da greste v takem vremenu v mrzlo cerkev!« je rekla Hana, ko je zaprla vrata za otroke. »Če bi preje vedela, po kaj so prišli ti poglavci, bi jih pustila pred vrati. Devet petkov! Bog se usmili, ali bi jim prva nedelja ne zadostovala? In potem bom morala zopet kuhati čaj. Se sebe ne morete opraviiti, kaj boste skrbeli za te paglavce.«

Prinesla mi je čevlje, star kožuh, volnati robec, da si ga ovijem okrog vratu, dežnik in podobne stvari in stopil sem v temo in dež. Slišal sem, kako je zabavljala nad novimi pobožnostmi, kakor da mislijo duhovniki, da prej ni bilo svetih duhovnikov.

Neopaženo — vsaj mislil sem — sem vstopil v cerkev. Toda, komaj sem se vsedel, so se že odprla vrata pri izpovednici očeta Lethebyja; z odlončnim in hitrim korakom, da mu je plavala štola po zraku, je prišel k meni in mi glasno očital moje nespamet.

»Gospod, to, da v takem slabem vremenu zapustite svojo zakurjeno sobo, bi imenoval jaz predrznost. Zagotavljam vas, da vam s tem, da sem vas prosil dovoljenja za to pobožnost, nisem hotel nakladati novih bremen.«

»Le potolažite se; nočem, da bi šli ljudje brez

Da se razumemo

II.

Zadnjič smo si tukaj-le malo v obraz pogledali z dolejšskimi vinogradniki in gorejšskimi žganjekuharji, ki se me bojijo — ker zahtevam, da naj bodo ljudje trezni, da se ne bodo kleli in pobijali — da bi jim ne poruval vinogradov in razbil kotlov. Predstavil sem se jim, kakor se spodobi, da ne bodo nedolžnega »Domoljuba« po krivici dolžili, kakor da jim hoče delati škodo. Hotel sem, da brž Dolenjce malo potolažim, da se ne bodo preveč pred menoj križali, češ, da jim hočem njih priljubljene vinograde pokončati. Žganjekuha pa še ni prišla na vrsto. Kaj bomo naredili s kotli — sem rekel — bomo pa še videli. Kotli še čakajo rešitve.

Pa četudi žganjekuharji morda težko čakajo, kaj bomo rekli o kotlih, morajo vendar še malo počakati, kajti z Dolenjci še nismo popolnoma na čistem. Stvar ni tako preprosta; vredna je dobrega premisleka! Zato sem rekel: zadnja beseda o tem še ni izgovorjena. In zato moramo danes besedo o vinogradih še enkrat povzeti. In kaj naj rečemo?

Mi abstinentje dobro vemo, da je velik del slovenske zemlje posajen s trto. In s tem tudi računamo. Samo bedak bi mogel zahtevati, da naj se — ker nekateri vino, dar božji, grdo zlorabijo — vse vino iz dežele prežene in vsemu vinogradništvu napravi konec. En tak mož je nedavno prišel k meni in mi začel »zabavljati« čez vse, ki vino pijejo, meneč menda, da se ni bo s tem prav prikupil. Posvaril sem ga resno, naj ne govori takih neumnosti, ker s tem vse naše prizadevanje za treznost apravlja ob kredit in nam škoduje, da ljudje potem od nas še tega nočejo slišati, kar glede pijače in pitja po pameti in po pravici zahtevamo.

Mi torej dobro vemo, da od vinograda mnogi žive. In živeti se mora! Ali hočejo naši Dolenjci in Stajerci vsi pod zemljo? Ali pa po svetu s trebuhom za kruhom? Saj so že dozdaj preveč hodili. Primus vivere — so rekli v starih časih, kakor smo se učili v latinskih solah — dvojn filozofari. Če ne razumete, povem vam po kranjci: Najprej živeti, potem šele modrovati! Najprej morajo naši vinogradniki živeti, potem pa smemo in moramo tudi premišljevat, kako bi se dalo naše ljudstvo malo bolj strezni, da se ne bodo za žive in za mrtve klali in pobijali. Seveda je to dvojje: vino se mora prodati, ljudje pa morajo trezni ostati, to dvojje je malo težko vse pod en klobuk spraviti! To se pravi skoraj toliko kakor: volk naj bo sit, ovca pa cela! Ali je to mogoče?... Morda pa vendar! Kaj pa, če bi volku poiskali za pod zobe kaj drugega, da bi ovca ostala cela, volk pa da bi bil vendar sit?...!

Gotovo je, da bodo ljudje vino še vedno pili, četudi mi pridobimo nekaj abstinentov in vpeljemo v deželo nekaj treznosti. Da bi ljudje sploh več ne pili, to ni namen abstinentov in še nikdar ni bil. Pa četudi bi bil, ni prav nobenega strahu, da bi to kdaj dosegli. Velika večina ljudi si ga bo zmirom rada privoščila. Zato se bo vino tudi vedno pridelovalo. — Če naj pa vsi vinogradi ostanejo, kolikor jih je zdaj, to je pa vprašanje! Če bi jih ne kazalo nekaj opustiti in namesto njih kaj drugega poskusiti, in če bi se ne dal en del grozdja drugače bolj koristno porabiti, namesto da se spreča, to je pa stvar, o kateri bi bilo potrebno razmišljati! In čas bi že bil, da bi se o tem resno razmišljevalo in tudi kaj ukrenilo in preneredilo! Kaj in kako, o tem je meni težko bolj natančno pisati, ker, četudi kmečki sin, vendar nisem kmet, še manj pa vinogradar,

ker sem tudi gorejška grča. Drugi so bolj poklicani na to misliti in o tem pisati. Jaz vem o tem samo to, kar slišim od drugih ali berem, kako delajo po drugih deželah. In od modrih mož, ki sami živijo po vinorodnih krajih, sem že večkrat slišal, da imajo od nekaterih vinogradov ljudje samo trud in utruške, vino pa morajo popiti sami, ker nobeden drug zanj ne mara. Eden takih mož je bil svetnik Šuklje, ki je sam doma pod trto in gotovo ni sovražnik vinske kapljice. Berem pa tudi, kako si znanj ponekod drugod pomagati, kako lepe denarce dobijo za grozdje in sadje, ki bi jih od vina ne dobili. O tem vam nekaj malega pove drobna knjižica, ki jo je zadnje leto izdala Mohorjeva družba: »Da se pomote! Tista knjižica je tako drobna in reza, da me je je bilo skoraj sram, zato sem zalagal njeno očetovstvo. Napisal sem več in bi bil rad še več in bolje, a družba Mohorjeva je rekla, da za borih 20 dinarčkov ne more dati več kakor da. Res je to. Res je pa tudi, da bi se o taki važni stvari smelo in moralo pisati več. Vendar je na tistih par listih še nekaj povedanega. Ko bi se ljudje hoteli postistem ravnati, bi bilo že mnogo bolje. Ali je niste brali? Pritožbe o knjižici nisem slišal nobene. Kratka vsebina knjižice je: Treznost ne želi nikomur škodovati, ampak le koristiti. Ko bi bili ljudje trezni in ne podelovali vsa v alkohol, bi bilo ne le veliko manj greh, nesreč in nerednosti, ampak bi tudi gospodarsko bolje stali.

Ker pa jaz sam nisem strokovnjak v teh rečeh, zato imam ravno zdaj dogovorjeno s kmetijskimi strokovnjaki, da se v kratkem vsedemo skupaj k mizi in se bomo pomenovali, če in kako bi se dalo v tem oziru pri nas — ne v škodo, ampak v korist kmetom — gospodarstvo polagoma kaj preurediti. In kar se bomo dogovorili, to vam bom tukaj povedal. Saj seveda.

mene v nebasa. Sploh pa tile mali otroci ne bodo vzeli toliko časa.

Ti so vznemirjeni pričakovali, kaj se bo zgodilo.

»Potem mi dovolite, da preneham s to pobožnostjo!«

»Vrnite se v spovednico. O tem bova govorila drugič, ko si nekoliko premislite.«

Radi mojega nepremišljenega odgovora je bil zelo vznemirjen. Kmalu sem izvršil svoje opravilo. Počasi sem se vračal po stranski ladji proti vratom in se čutil sam pri sebi. Bil sem že poleg vrat, ozrl sem se še enkrat nazaj in gledal po cerkvi. Ena sama rdeča lučka se je kot zvezda svetila v svetilu in z dvema slabima svečama, ki sta goreli na cinastih svečnikih, metala slabotno svetlobo na poslikane stebre in v temo, v kateri so se tu in tam odražale temne sence ljudi, ki so sedeli v ravnih vrstah okrog spovednice očeta Lethebyja. Včas je kdo, ki je počasi korakal k obhajitni mizi, zakril svečo, ali pa jo je zakrila mala postava otroka, ki se je pojavila iz teme in naslednji hip zopet izginila v temi. Vsak zvok je molil zbranost in tišino, sem in tja je jeknil po cerkvi kak žalosten vzdih ali počasno drsanje kakor pri statuenem stroju, le da se je tu tkalo oblačilo, katero naj bi nosile duše, ki so hotele k Bogu. Tako je napredovalo to veliko delo in mislil sem, kako zbira roka mladega duhovnika po travi, kamenju in gozdu Kristusovo kri, na žeblih, stotnikovi sulci in Magdaleninih laseh in pokriva z njo grehe, ki so omadeževali te duše. Pojavila se mi je misel: Ali ni ta zakrament sam dovolj velik dokaz za božji izvor cerkve, ker bi si nobena zgolj človeška ustanova ne mogla prilaščevati tolike oblasti?

Pokleknil sem in se obrnil, da bi šel iz cerkve, a v tem trenutku sem čutil, da me je nekdo potegnil

za suknjo. Pogledal sem k tlom in s težavo razločil pri nogah teman klopčič. Sprva sem mislil, da je to kak otrok, ker so imeli navado, da so počakali in mi poljubili roko. »Tako to ni otrok, ampak dorastel človek«, mi je padlo v glavo, ko sem videl obris prenočene in umazane obleke. Počakal sem. Slišal sem nekaj ihtenja podobnega. Rekel sem:

»Kdo ste? Kaj hočete?«

»Oče, oče, usmilit se me!«

»Ne vem, kdo ste in zakaj naj bi se vas usmili!«, sem odgovoril. »Vstanite in govorite, da bom vedel, kaj naj storim.«

»Vi me dobro poznate, še predobro,« je odgovoril ženski glas. »Ali bom morala ostati na veke zavržena?«

Spoznal sem Anko, ki je šla za očetom Tomom na dan njegovega slovesa. Nikdar me ni pozdravila niti me ni nagovorila, najbrže sem preveč javno govoril o njej; težko je potegniti mejo med gorečnostjo in pravičnostjo in le prehitro zaidemo v slabost. Anka se me je bala. Morda je bila ona edina vaščanka, ki me ni nikdar nagovorila.

»Kaj bi rada?« sem jo vprašal.

»Kaj bi rada? In to me vi še sprašujete? Kaj je iskala še večjega pomilovanja vredna oseba, ko je prišla k večjemu Gospodu kot ste vi in je on ni napodil!«

»Da, Anka, toda ona se je kesala in vzljubila Kristusa. Hotela je raje umreti kot še enkrat smrtno grešiti.«

»In kako veste, da se jaz ne kesam? Ali veste več kot Bog nad vami? In On mi je priča, danes, to noč vpiče Njegovega Presvetega Sina, da me nobena skušnjava ne bo več premagala!« Glas ji je

vino. - Indijanci v južni Ameriki so se poslužili v obrambo proti evropskim zavojevalcem v 16. stoletju ostrega dima. V bojni črti so postavili velike množine žarečega mlijka, na katerega se je ugodnem vetra splošno drobno žmet poper. Zvijajoče se pare, ki so prav bogate kapsicita, so tako napadle soplo in služnice sovražnikov, da vsaj pol ure niso bili sposobni za napad. V teh plinskih vojnah so ljudje nosili že neke vrste proste plin maske. Portugalski so namreč kmalu odkrili, da se da neprijetni učinek poperovega plina ugnati s jodhom, in so si poslej pravezovali pred usta in nosove v jodni namočeni rute.

Vulkan na dražbi. V govinško ministristvo hote duracke republike ponudil naprodaj vulkan. Visok je 2200 m, stoji v bližini mesteca Holuteka in je biljavni že od leta 1868. Pač pa žirava okrog 1100 polno vročih vrelov.

V kinu blaznel. Ko je v Bukarešti predvajal Remarqueov film »Na padu nič novega«, ki je Evropski dvignil toliko prahu, sta sredi predstave gledalce prestrašila dvapretresljiva kriha. Sprva

Izvrševanje občinskih poslov in upravni postopek

Prejeli smo: 1.) Pri nekem županstvu se pojavljajo neprestano razne nerednosti v zvezi s klanami. Županov sin se vtika v vse občinske uradovanje. On sam podpisuje župana na dopisih in vlogah ter ima v rokah občinsko stampiljko (uradni pečat). Zasluša tudi stranke, a kar je še hujše, ovaja razne neljube osebe, ki niso njegovega mišljenja. — Ni pa on ne občinski tajnik, še manj svetovalec ali odbornik. Kako naj se prepreči tako postopanje?

2.) Ali velja zakon o občem upravnem postopku tudi za postopanje pri občini? Omejenjeni klici stranke komaj nekaj ur pred določenim rokom. — Dalje: Ali velja ta zakon tudi za vsako postopanje, zlasti v kazenskih stvarih. — pri okrajnem načelnstvu, ali velja morda še stari avstrijski zakon, po katerem je bilo treba prijaviti pritožbo v 24 urah, vložiti jo pa v 3 dneh?

Na oboje točk bode odgovorjeno združeno v nastopnih vrstah.

1.) Že od nekdaj je bila pri občinah — kdo bi dvomil, da je še sedaj, — res prav čudna in graje vredna navada (pravilneje: razvada, če ne še kaj več), da so se vtikali v županske posle njegovi družinski člani, dasi niso bili prav nič upravičeni za to. Iz prakse vemo, da so imeli člani županske družine celo — ključke do občinske blagajne. Ne moremo reči, koliko je danes boljše v tem pogledu. Bodi kakor-koli že: V redu vse to ni bilo prej in ni v redu sedaj, ako se še dogaja. — V priročnem primeru velja to: Ne more se brati županovemu sinu, da bi ne pomagal županu pri izvrševanju uradnih pisarniških po-

slov, čeprav ni izrečno postavljen za občinskega tajnika. Nima pa drugih uradnih pravic. — Obsebi umljivo je predvsem, da ne sme on podpisovati niti županovega imena niti v njegovem imenu. Pravico nadomeščati župana ali podpisovati zanj uradne spise ima praviloma samo prvi občinski svetovalec kot njegov namestnik. Do občinskega uradnega pečata ne sme imeti pristopa noben nepoklican član županske družine. — Zasliševanje strank se sme izvrševati samo po županu ali njegovem postavnem namestniku oziroma ob osebni navzočnosti prvega ali drugega. Za izvrševanje tega uradnega posla neuradna oseba nima pravice. — O ovadbah raje ne govorimo, saj vemo, da jih ne bo zmanjkalo nikoli. — Kaj naj storite? — Vsako zlorabo občinske ali županske oblasti javite banskim upravim kot nadzornemu oblastvu. Ampak vsaka navedba mora biti resnična in točna, podprta z dejstvi. — Take prijave niso nikake ovadbe, ampak so le izvrševanje pravic občanov, ki jih jim daje zakon (občinski red) glede javne kontrole občinskega gospodarstva. Čim več opravilne kontrole — tem boljša uprava.

2.) Zakon o občem upravnem postopku z dne 9. novembra 1930. l., Službeni list dravske banovine z dne 15. jan. 1931., št. 26/4., se uporablja po § 1., točki 1., za postopanje vseh oblastev v organizacijskem sestavu občne uprave, a po točki 2. tega § tudi za postopanje banovin in občin, kadar poslujejo kot nosilci (nosilke) oblasti in sicer po pristojnosti tako iz lastnega kakor tudi iz prenešenega področja. — Po 1. točki § 2. pa se ta zakon ne uporablja v upravnokazenskem postopanju. — V tem pogledu določa § 173. navedenega zakona: Dokler ne izide zakon o upravnokazenskem postopanju, veljajo nadalje vsi dosedanja predpisi o tem. — Te določbe (§§ 2. in 173.) veljajo torej glede izrekanja glob (denarnih

kazni) po upravnih oblastvih, ki so prevzem srezka načelstva kot občupravna (politična) oblastva prve stopnje. — Ker zakon o upravnokazenskem postopanju še ni bil izdan, veljajo po navedenih določitvah vsi prejšnji predpisi o političnem kazenskem pravu, ki so obseženi v: cesarski naredbi z dne 20. aprila 1854. l., drž. zak. št. 96., (tzv. »Prügelpatent«); v ministrski naredbi z dne 25. apr. 1854., drž. zak. št. 102., in z dne 3. apr. 1855., drž. zak. št. 61.; dalje v ministrski naredbi z dne 30. sept. 1857., drž. zak. št. 198.

Za pozivanje strank k ustni razpravi veljajo za vsa oblastva enako — torej tudi za občinska oblastva — določila § 74. zakona o občem upravnem postopku. Naj navedemo ta paragraf tako kakor je: Ustno razpravo mora odrediti oblastvo tako, da lahko vse osebe, ki se je udeležujejo, o pravem času prispejo tja ter se pripravijo, kjer je treba, za razpravo. V tem drugem primeru, ako ni treba hitrejšega postopanja, se mora razprava razpisati tako, da ostane pozvani osebi od vročitve poziva do razprave najmanj rok 8 dni na razpolago. F. K-112

Naznanila

Dopisnikom! Ker moramo dati list že v torek dopoldne v cenzuro, prosimo da pošljete svoje prispevke tako, da bodo v uredništvu že v ponedeljek. Le zelo nujne stvari sprejmemo v torek do 9 dopoldne. Kar pride pozneje, mora čakati prihodnje številke.

»Homec pri Kamniku. Na praznik presv. Trojice 22. maja ne bo kakor doslej na to nedeljo cerkveno opravilo ob 10. uri, ampak bo radi fantovskega sestanka ob 9. To v vednost romarjem, ki prihajajo to nedeljo na Homec.

Domžale. V nedeljo, 15. maja ob 10 dopoldne se vrši na Goričici cerkvena slovesnost s sveto mašo za g. Antona Kotarča Domžalec in okoličani, pridite v obilnem številu!

V vsako hišo »Domoljuba«!

so bili vsi prepričani, da gre za politično demonstracijo, ko pa so prišli tja, so opazili, da je kričal neki bolehen mladenič. Ker se je čudno vedel, so ga prepeljali v polinico, kjer so ugovorili zdravniku, da je bil pod vplivom groznih vzorov z bojišča, ki so bili predvajani v filmu. Blaznel. Oddali so ga v maboinico.

Davčni štrajk. Župani in zastopniki kmetijske zveze za vzhodno Tirolsko so imeli nedavno svoje zborovanje, na katerem so sklenili, da ne bodo plačevali nikakih davkov več, če, da je nebičvalstvo tako obubošno, da mu preti lakota. Izražali bodo pri tem čelenu, dokler ne bo vlada izpremenila svoje pojedelske politike in ne bo začela varčevati pri svoji upravi.

Stanovanjska kriza. To je stanovanje ni je vseh, samo pretemno je. Vendar bi ga pa najel, če bi bilo popustiti pri najemninah. Naj ne bo svetleje, je popustim.

prešel v šepetanje. »Ne bojim se pekla, ampak Boga in — vas.«

Pripognil sem se in jo dvignil. To jo je ganilo in planila je v jok.

»Oh, oče, oče! Če bi mi vi to rekli vsaj pred tremi meseci, bi bila danes rešena. Toda takrat so bile vaše besede trde in neusmiljene in vedno bolj se je utrjevalo v meni prepričanje, da so vaše besede, da nisem vredna, da pridem in se med mašo pomešam med kmete, resnične. Premnogo noč sem lačna in premražena prespala pri cerkvenih vratih in, ko sem se zbudila, sem trkala na vrata in prosila Boga, naj mi odpre in me spusti v cerkev. Toda Njegova roka je bila kakor vaša proti meni in ni mi dovolil. Premnogokrat sem gledala skozi zamreženo okno tja, kjer je gorelo Njegovo Srce in pričakovala sem, da bo prišel, kadar ga ne bo nihče videl, k meni in bo govoril z menoj. Zastonj sem pričakovala. On in vi, oba sta me zavrgla. In v mrzlem jutru je prišla cerkvnica in jaz sem morala oditi domov.«

»Govori tišje, Anka,« sem šepetal, ko je izginil njen glas v temi. »Ljudje prisluskujejo.«

»Marsikaj slabega so slišali o meni, naj slišijo še to, kar govorim sedaj. Bog mi pomaga! Nič več se ne bojim ljudi. Zato vas prosim, dovolite mladim dekletom, da smejo občevati z menoj in poštene matere naj ne zakrivajo svojim otrokom glave s predpasnikom, če grem mimo njih. Naj vendar dovolijo, da jih vidim. Oh, oče, ko bi vi vedeli, kako le bolil Marsikatero noč, ko ste vi že spali, sem stala ob morju in ga rotala, naj me zagre, sama bi mu šla nasproti, če bi ne bila tega —«

Tipala je po nedrih in potegnila ven umazan in obdrgnjen škapulir, na katerega je bila pritrjena mala svetinjšica, katerega je strastno poljubila.

»In zavedala sem se, da bom morala v peklu neprenehoma preklinjati Brezmadežno in sem rekla: Nikdar! in se vrnila v svet!«

Zavohal sem duh po žganju.

»To je slab začetek, Anka, če prideš sem naravnost iz gostilne.«

»Bilo ga je le za en naprstnik. Dala mi ga je gospa Haley, da bi imela dovolj poguma stopiti pred vas.«

»In kaj boš začela sedaj? Ali boš spremenila svoje življenje?«

»Seveda hočem; kaj drugega naj bi me privelo sem!«

»In želiš iti čimprej k izpovedi?«

»Čimprej, takoj, če morete!«

»Dobro, stopite k očetu Lethebyju in prosil ga bom, naj vas takoj izpove.«

»Če boste to storili, grem takoj iz cerkve in nikdar več me ne boste videli.« Zavila se je še bolj v plašč, kot da hoče oditi.

»Pa kaj ti je naredil oče Letheby, saj ga vendar vsi ljubijo.«

»Morda! Toda z menoj ni nikdar spregovoril prijazne besedice ali me vsaj brez zaničevanja pogledal. Jaz se hočem izpovedati samo vam.«

»Morda veš, da imam zelo oster jezik?« sem ji dejal in se bal, da se me še vedno boji, ker bi jo to motilo pri izpovedi.

»Tudi če ga imate! Ljudje pravijo, da bolj lajate kot grizete.«

Zdr. Hugon Turk.

Velika nevarnost stekline

Od letošnjega novega leta pa do druge polovice aprila meseca tega leta, torej v treh in pol mesecih, se je steklina pojavila v 16 političnih okrajih naše banovine in sicer v 54 krajih s 54 slučaji pasje in 1 slučajem mačje stekline. To je nekaj čisto nenavadnega in kaže na veliko nevarnost te za človeka in živali silno nevarne kužne bolezni. Znano je sicer, da je okužilo te bolezni od časa do časa veliko bolj močno »strupeno« in da je potek kuge silnejši, vendar pa prav posebno povzroča razširjanje stekline nerazumljiva velika brezskrbnost pasjih lastnikov, ki se za oblastvene odredbe glede omejitve in zatiranja bolezni čisto nič ne brigajo in so tako sokrivi za vse, dostikrat zelo velike nesreče. Saj je po steklini ogroženo ne samo zdravje ljudi in živali, ampak tudi prav lahko življenje le-teh, ne oziraje se še na vse denarne in druge žrtve države, občin in posameznikov. Radi velike nevarnosti kličemo prav posebno lastnikom nepotrebnih psov in sploh vsem malomarnim pasjim posestnikom, naj odstranijo uboge živali, za katere se ne brigajo in so le javna nadlega in nevarnost vsem domačim in tujim ljudem in živalim. Kdor krši in prestopa oblastne naredbe in ukrepe zoper kužne bolezni, pa si naj sam sebi pripiše vso strogost zakonite kazni.

Kršćanstvo štiti kapitalizem...

Ruski boljševiki so dali v svrhu razširjanja svojih brezbožnih načel naslikati sledečo sliko:

Kristus stoji sredi polja. Za njegovim hrbtom se dviga senčno pobočje. Tam so njive, preprežene s samim plevelom in nič vrednim žitnim klasjem ter revnimi kočami bajtarjev. V ospredju slike na drugi strani so pa krasne palače bogatinov. Te palače pa blagoslovja Kristus z dvignjeno roko... Pod sliko pa stoji napisano: Kdor ima, se mu bo še dalo.

Namen je prosojen: zasovražiti Kristusa, delavnemu ljudstvu globoko v srce vcepiti misel, ki je bila tiskana že tudi v slovanskem jeziku, namreč: Krščanstvo štiti tiste, ki imajo denar in oblast, ali z drugimi besedami, krščanska vera štiti kapitalizem!

Je pa li to res? Vsakdo, ki količkaj pozna evangelij Kristusov, mora trditi prav nasprotno: Krščanstvo v prvi vrsti brani in štiti ubožne delavne sloje.

Kako žalostno je bilo poskrbljeno za te sloje v starem poganstvu! Poganstvo namreč dela ni imelo v časti. Smatralo ga je za človeka nevredno in poniževalno. Prepustilo je zato delo sužnjem, katere je zaničevalo, katere celo za ljudi ni imelo, ampak za živino. Tako celo sicer izobraženi Grki in Rimljani.

Ali ni, kar nečuvno podla trditve, ki je beremo celo pri tako slovečem Ciceronu: »Nemogoče je, delati kot delavec v delavnici in zajedno biti dostojen človek.«

Temeljna misel vsega javnega in zasebnega življenja v poganskem Rimu je bilo pričanje, da bogatin, ki nič ne dela, ki živi le od svojega bogastva, od svojih rent, je nujno vreden največjega spoštovanja, revež pa, ki se preživlja s težkim delom svojih rok, je prav radi tega nujno vreden — zaničevanja.

3*

Vsa zemlja je bila v lasti nekaterih veleposestnikov, ki so imeli ogromna, celo nad 30 kvadratnih milj obsegajoča zemljišča v posesti, so stanovali v pozlačenih hišah in vilah, se sprehajali po bajno umetno prujejenih vrtovih, a nič delali. Polja so jim obdelovali sužnji, katerih je bilo v poganskem svetu več kot tri četrtine.

In kako slabo se je godilo tem sužnjem! Nezaslišane stvari sporoča zgodovina, kako so jih tepli, trpinčili, morili. Neki Veditus Pollio, prijatelj cesarja Avgusta, je redil posebno velike jegulje in jim je metal v hrano sužnje. Senator Tlamonij je dal usmrtiti sužnja samo zato, da je ustregel želji nekega svojega prilijenca, ki ni še nikoli videl, kako se umori človek... Če se je zgodilo, da je bil po kakem zločinu gospodar v lastni hiši ob življenje, so zapadli smrti vsi njegovi sužnji. Ob pogrebih bogatašev je bilo gotovo število sužnjev zaklanih v klavno žrtev na čast bogovom. In kakšno groze polno luč mečejo na staro poganstvo one znane suženjske predstave po amfiteatru, ko so sešeti sužnji v medsebojni borbi ali v borbi z divjimi zvermi, med poslušnim vpitjem in ploskanjem ljudstva, med sviranjem tisočev godal napajali cirkuška tla s svojo krvjo! Izračunali so, da jih je včasih po 20 do 30.000 na mesec izhropelo v smrtnih mukah... Kdo bi potem od take živalske krvočelnosti še pričakoval ljubezni ali usmiljenja do siromakov, ubožcev, bolnikov? Niti enega zavoda ne pozna zgodovina, ki bi ga bili služabniki poganške vere ali države ustanovili v pomoč bolnim, oslabelem, hiraljočim, nesrečnim. Besede dobrodelnosti poganstvo ni poznalo. Srečati ubožca, je slabo pomenilo. Čemu siromaku kaj dati? Je dejal Plantus: Človek izgubi, kar da, in bednemu le podaljša njegovo bedno življenje...

Kako drugačna doba pa je nastopila za delavne sloje s Kristusom in njegovimi učniki. Ker se je delo in siromaštvo smatralo človeka nevredno pred prihodom Kristusovim, zato Kristus pred vsem dokazuje, da človek, ki je siromašen delavec zaradi dela in siromaštva se ni izgubil svojega človeškega dostojanstva. Pokazal je to pred vsem s svojim zgledom. Za svojega rednika si je izbral ubogega tesarja, za svojo mater revno predico in sam je pripadal delavskemu stanu tja do tridesetega leta.

Že s tem torej, da je Kristus sam postal siromašen, je neizmerno olajšal bedo siromašnih in s tem, da so mnogi drugi po njegovem zgledu izbrali prostovoljno ubožstvo so tudi ti silno blagodejno vplivali na težki položaj siromašnega ljudstva. Siromake in delavce je dalje Kristus odlikoval tudi s tem, da je za apostole izvolil same siromašne ribiče in so tako oni, ki so bili doslej zadnji in prezirani v človeški družbi, postali prvi in najodličnejši v njegovem kraljestvu. In v svojem najznamenitejšem socialnem govoru v pridigi na gori, postavi na prvo mesto besede: Blagor ubogim, ker njih je nebesko kraljestvo.

Kako zelo se Kristus poteguje za siromake napram bogatinom. Sedemkratno gorje govori onim, ki izčenajo delavno ljudstvo, ki krivično gromadijo svoje premoženje, ki se nočejo zavdati, da so le oskrbniki svojega premoženja, za kar bodo morali dati enkrat težek odgovor in da so zato tudi dolžni deliti od svojega premoženja vsem pomoči potrebnim. »Karkoli hočete, da vam drugi store, tudi vi njim storite. To je zakon in preroka [Mat. 7, 1]. — Pa tudi

sicer se Kristus, kjerkoli se mu nudi prilika, poteguje za siromake in domalega vse čudeže, ki jih je storil, je storil zato, da ublaži njihovo bedo.

Posebej moramo naglasiti, da Kristus ozirom na delovne sloje ne povdarja samo ljubezni, ampak tudi pravico. V svoji gorski pridigi je n. pr. rekel: »Ako vaša pravičnost ne bo popolnejša kakor pismarjev in farizejev, ne boste šli v nebesko kraljestvo« (Mat. 5, 20). Kdo pa so bili ti ljudje in kaj so storili? Bili so mogotci, voditelji naroda, kateremu so naingali težka bremena, sami pa niso ganihi mazincem. Obstoječe postave so poosttrili, svojemu zakoniku so dali nesmiselne predpise, sami so pa izpolnjevali samo te postave, ki so se jim prilegale. Zlorabljali so svojo moč, v nekem smislu so vodili razredni boj proti ljudstvu. Ali ne vidimo v imenovanih Kristusovih besedah ostro obsodbo zlorabe moči in izkoriščevanja bednega položaja ljudstva? — Zopet govori na drugem mestu: »Delavec je vreden svojega plačila« (Luk. 10, 7). On ne pravi, delavec je vreden nekega plačila, on pravi, delavec je vreden svojega plačila, to je celoga poštenega, pravičnega plačila, kakor si ga je zaslužil s svojim delom in trpljenjem. Kristus zahteva tu popolno pravičnost. Plačilo ni nikoli dajilo, ki ga daje delodajalec, ampak delavec ima pravo do tega, kakor pravi sv. Pavel: »Temu, ki dela se bo računalo plačilo ne po milosti, ampak po dolžnosti« (Rim. 4, 4).

Kristus je torej hotel vrniti čast delu in delavcem in siromašnim slojem! In to je tudi dosegl! Le glejte apostole, oznanovalec njegovega nauka. Kako vsepoved oznanjajo čast poštenega dela, kako se sami tudi pri oznanjanju sv. evangelija preživljajo z delom svojih rok, kako se z največjo ljubeznijo zavzemajo za najbolj zaničevane, za trpine za delavce za sužnje!

(Nadaljevanje.)

Prava uchi za v'no obo'e!

Je moje pravkar izišlo: ojasni ot! V njem se tojasnijo vedetna izkušnja o raz o gih, postanku in zdrav enju živno ob o lish. Ta evangeli, zdravja pošljamo vsakomur, ki ga to pismeno zahteva od spodaj navedenega nas ova. — Na tisoče zahval dokazuje n p o b i t n i u p e l i neumarnega in vestnega razskavanja v blagor trpečega človestva. Oni, ki pripada o veliki četi živno bolnih, in vsi oni, ki trpe na raztrezenosti, tugi, o-labljenju spomina, nervozni h boleč nah v glavi, napadih eze, želodčnih motnjah, preveliki občutljivosti tiganju v čle kih, splošni ali delni oslabilnosti in nešteti drugih pojavih bolezni, morajo zahtevati moje knjižico utebe! Oni, ki jo bodo pazljivo prečitali, bodo trišči do radostnega spoznanja, da ob o stoja enostavna in edina pot do odstrav lenja in življenjske radosti.

Ne odlašajte in pišite še danes!

Ernest Pasternack, Berlin 80
Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt. 124.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBAC!

Mali oglasnik

Vsaka drobna stvar ali nje prostor velja za oglas. Na D. 5. Meročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitve ali prodajajo svoje prideleke ali sicer poslovne stvari običajni pomočnikov ali vajencev in narobe.

Legjo posestva

zakręlo 20 arnov do-
bril njev, travnikov in
lepim gozdom s prav
lepim sadnim vrtnom z
novo hišo, kozolcem in
gospodarskim poslop-
jem se proda za ceno
Din 80.000. Na posestvu
se redi do 8 glav go-
vedi. Več se poljve
pri 8. Majcen, menar
št. Janž na Dolenjskem

Manjša kmetija

za 25—30.000 Din ku-
pim najrajši na Dole-
njskem. Ponudbe na
Kastelic, poštnoležebo
Santjanž, Dolenjsko.

Mizarskega pomočnika

iščem. Zakrajšek Anton
mizar, vas Srobelski pri
Vel. Laščah.

V bližini Novega mesta

se proda krasno po-
sestvo s 30 meritki po-
sestva, velikim gozdom
in novim gospodarskim
poslopjem. Hlevi ob-
kani in moderno ure-
jeni. Posestvo ima
krasno razgledno lego
in je pripravno za
kaksnokoli obrt. V
plačilo se sprejme tudi
hranilna knjižica, ko-
kor tudi vrednostni
papirji. Naslov pove
uprava Domoljuba p. l.
št. 6860.

Posestvo

kupim takoj
za ceno od
Din 55—65.000, ne pre-
oddaljeno od železnice,
na katerem se lahko
rede vsaj 3 krave. Se-
danji lastnik ostane
lahko na posestvu do
pomladi. Obširnejše po-
nudbe na upravo lista
pod »Dobra hiša« 6808.

Kupim

rabljeno sla-
morenico.
Ponudbe na upravo
»Domoljuba« pod šifro
»slamorenica« 6717.

Čenja

boks 130, če-
lavske 1:5,
šolne 100, dobre dobite
pri Jernej Jeraj, Za-
doga, pošta Smlednik.

NOV POKLIC

za dame in gospode
z vpeljavo strojnega pletarstva v
hiši. Zajemam zahtevati ca. 1500
dinarijev mlačno, kar prava-
menno izgotovljeno blago, plačano
za pletenje in dostavilo
v izdelavo prej. Pisite še danes po
brezplačno prospekte na:
Domala Pletarska Industrija št. 1.
Sop. Kofa, Maribor, Trubarjeva 2.

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce,
ovratnike, kravate, trikotarje, dišča
mila in vezenine, vse potrebščine za
čistiarje, šivilje in krojače, itd. itd.

po najnižji ceni dobite le
pri tvrdki

Josip PETELINC, Ljubljana

Gr. Petra nasp. 7 (za vodo).

Patentiran
v vseh evropskih državah.

POLJOPRILNI DOZORI

Brzoklepalnik STUBAIER cedejši!

Preje Din 370— in Din 25— poština pri dostavi

Sedaj Din 345— in Din 15— pošt- nina pri dostavi.

Vsak kmetovalec ve iz izkušnje, da je kfepanje stvar občutka,
valed tega uporabljati samo v tu in inozemstvu že tisočkrat preiz-
kušeni »STUBAIER« na rečni pogon in odklanja vsaki poselek.
Pazite valed tega na znamko »STUBAIER«. Zahtevajte brezplačne
prospekte od tvrdke FRIDERIK KRATZ, Stražišče pri Kranju št. 84.
V Ljubljani se dobi pri tvrdki: SCHNEIDER & VERGVSEK, Du-
najska cesta 16, katera bo naš »STUBAIER« razstavila na ljub-
ljanskem velesejmu v svoji koči. Obiščite to kočjo!

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI INSERIRAJO V »DOMOLJUBU«!

Da se prično zanj boljši časi.

Ni navada, da bi se delala sredi meseca
bilanca, toda če gre komu tako slabo kakor
trgovcu Brvarju, je le pametno, da žimprej
izmeri dal'o in nebeško stran.

Tako je naš Brvar napravil bilanco in
se je zgrozil. Da tako slabo stoji, le ni pri-
čakoval. Komaj toliko denarja ima, da lahko
vzdrži še mesec dni.

Brvar je premišljeval in premišljeval.
Odprodati kos posestva — ne gre! Toda
hipoteko vzeti — tu je Brvar zaloputnil
vratca svoje težke, skoraj prazne blagajne
in vesel napisal mali oglas za »Slovenca«.
Ta bo že poskrbel, da se prično zanj boljši
časi!

Ta oglas v
»Slovenca«
rubriki
»Denar«
stane 1250 Din.
Vsaka beseda
50 par.

50.000 Din
posojila iščem. Dobro
obresti in vključba na
prvo mesto na vrednost
nad 300.000 Din. Po-
nudbe pod šifro »50.000
Din« na upravo »Slo-
venca«.

Tak mali oglas bi veljal v Domoljuba 40 Din,
za stalne Domoljubove naročnike pa le 20 Din.

„Viliki z malimi oglasi“

L. Mikulž

Ljubljana, Mesni trg 15
Na malo Dežniki Na veliko
Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

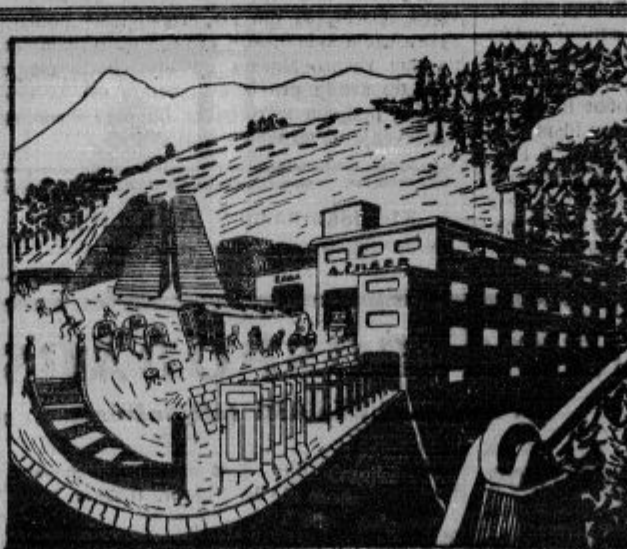
Brinje v najboljši kakovosti ima oddati Fran Pogacnik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 67, nasproti mitnice

Popolnoma zastoni

Vam pošljemo
naš največji maslarski omen,
kateri vas bode prepričal o strošnem
paku cen: Neobdelano platno m
Din 4-50, Belo platno m Din 3-50,
Oslorci m Din 7-25, Modrovina
(Druck) m Din 6-25, Delci m
Din 4-50, Volneni delci m 25 Din,
Svin platno m Din 18-50, cvetlična m Din 18-50,
Hlaština m Din 8-50, Šot m Din 27-50, id.
Perje kg Din 12-50, Odeja Din 98-50, Blazina (pod-
glavnik) Din 45-50, Slamnjata Din 25-50, Modroc
Din 225-50, zložljivi vrtni stol Din 40-50, id.
Prva goranjska
razpošiljalnica

IVAN SAVNIK, KRANI 68

Popolnost mojega obrata na vodni pogon omogoča nizke cene. —
Vsaka korist je, če zahtevate manj
proracun in si ogledate zalogo.

ŽAGA IN MIZARSTVO A. ČUFER, JESENICE

V ZALOGI

imam vsakovrstno po-
hištvo, madrace i. t. d.

IZDELUJEM

po naročilu vsa stav-
bena mizarska dela,
travnja in zavita stop-
nišča, opreme loka-
lov, tujskih sob i. t. d.

V MOJI TRGOVINI

pa dobite še vse po-
trebno postelj. perje,
platno za rjuhe, ode-
je i. t. d., kuhinjsko in
porcelansko posodo
i. t. d., torej vse, kar
potrebujete za opre-
mo svojega doma

OBUTEV ZA DELO IN UDOBNOŠT. 49.-

Sedaj, ko nastopajo toplejši dnevi, menjajte pogosto obutev, da noge ne bi trpele. Pripravili smo bogato izbiro raznovrstne obutve za vsak poklic in vsako priliko. Izdelana je z rokami jugoslovenskih delavcev in iz usnja jugoslovenskih tovarn.

Vezalke iz najboljšega materiala Din 1- za 1 par.

Rata

Vrsta 2942-00
Santale ne žulijo niti nog niti čepa. Otriske št. 22-26 Din 39-; št. 27-34 Din 49-; ženske št. 35-38 Din 59-; Moške št. 39-46 Din 69-.

49.-

Vrsta 4435-00
Udobni čevlji iz sivga platna z elastičnim gumijastim podplatom. Neobhodno so Vam potrebni v toplih sončnih dneh. V njih se boste počutili vedno ugodno.

69.-

Vrsta 2145-09
Lahki in udobni ženski čevlji iz sivga platna z zaponko in z elastičnim gumijastim podplatom. Za malo denarja veliko zadovoljstvo.

99.-

Vrsta 2927-14
Moški čevlji v črni ali rjavi barvi z močnim in trpežnim usnjatim podplatom. Eleganten in soliden čevlji za delavnik in praznik.

79.-

Za gospodinje: Vrsta 3945-03
Za vsakodnevno nošenje praktičen, močan in udoben čevlji iz bckaa, ki ne žuli niti nog niti čepa.

149.-

Vrsta 1845-05
Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto. Ravnotaki tudi brez zaponke samo za Din 149-; iz baržuna Din 59-.

169.-

Vrsta 9937-14
Moški čevlji v črni ali rjavi barvi z močnim in trpežnim usnjatim podplatom. Eleganten in soliden čevlji za vsak dan.

Potniki v avtobusih bodo zavarovani

Trgovinski minister je izdal pravilnik, iz katerega posnemamo: Za prevoz potnikov v avtobusnem prometu je treba potnike zavarovati po določbah tega pravilnika. Obvezno zavarovanje obsega: 1. Telesne nezgode potnikov, ki potujejo z avtobusi in z motornimi kolesi avtobusnih podjetij, ki z njimi opravljajo redni potniški promet. 2. Zakonsko odgovornost avtobusnih podjetij za telesne poškodbe in škodo na stvarih, storjene od teh avtobusov in motornih koles tretjim osebam, ki niso potniki. 3. Potniško prtljago in druge predmete, ki jih imajo potniki s seboj.

Obvezno zavarovanje se izvede na breme potnika, in sicer tako, da avtobusna podjetja po-

berejo od potnikov zavarovalne zneske pri prodaji vozniških listkov. Ti vozniški listki se bodo izdajali v predpisani obliki in bodo obenem nadomestovali zavarovalne listine (police) podjetja, pri katerem se je treba zavarovati obvezno in v smislu tega pravilnika. Avtobusna podjetja morajo izpolniti vse obveze, ki jim bodo predpisane pri izvrševanju obveznega zavarovanja. Osebe, ki jim bo pripadla na podlagi zavarovanja kakršnakoli pravica do odškodnine napram zavarovalnemu podjetju, bodo mogle priti do svojih pravic neposredno pri zavarovalnem podjetju tako, kakor bo predpisano za izvrševanje obveznega zavarovanja.

KI INSERIRAJO V >DOMOLJUB<!
KUPUJTE PRI TVRDKAH.

KOLESA

nova in rabljena vedno na zalogi in vsi nadomestni deli. Cene nize. Popravila prvovrsne kvalitete.

Mehanizma delavnica
STANE RAKOŠ

Ljubljana - Moste Društva ul. 1

Vi prihranite denar

če kupite štrange, vrvi, uzde in drugo vrsto blaga samo tisto, ki ima pravezani redni listek s pajkom in napisom »Grosuplji«. To blago ni dražje od drugih vrst, pač pa je mnogo boljše, traja dalj časa in je izdelek slovenskih rok. Furati s temi štrangi mi in uzdam je res veselje! Zavrnite drugo blago!

Ta varstvena znamka

garantiramo za najboljšo kvaliteto - Zavrtnite vse vrstne izdelke samo s to znamko

Štrange št. —

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brzljavni naslov:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000

PODRUŽNICE: Bled, Niri Sad, Kranj, Sibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezer. nad Din 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulanlnije

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu